

Sahibinin Sesi
nin ilk okuyucusu
FİKRİYE
Her akşam
NOVOTNI' de

Bugün çekilen Milli Piyangoda kazanan numaralar 6 ncı sayfamızdadır.

AKŞAM

Taksimde Cumhuriyet meydanında
KRİSTAL
Kış bahçesinde; Bayan
SAFİYE nin iştirakile
açılıyor, Büyük program

Sene 22 — No. 7565 — Fiyatı her yerde 5 kuruş

CUMARTESİ 11 Teşrinisani 1939

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Alman taarruzu korkusu

Hollanda ve Belçika yeniden mühim müdafaa tedbirleri aldılar

Hollanda iki şehrin tahliyesi için halka emir verildi

Fransız mahafili, Almanyanın Hollandaya bir ultimatom vermesini bekliyorlar

Paris 11 — Henüz teyyüd etmeyen bir habere göre - Almanya, Hollanda ve Belçika hükümetleri nezdinde tehdidimiz teşebbüslerde bulunmuştur.

Londra 11 — Hollandada müdafaa tedbirleri bir kat daha şiddetlendirilmiştir. Hollanda ilk müdafaa hattını, tamami su altında bırakmış, diğer müdafaa hatlarını da seller altında bırakmağı kararlaştırmıştır.

Zeist ve Baun şehirlerinin tahliyesi emredilmiştir. Birçok sahil fenerleri söndürülmüştür.

Resmî devairi ve umumî müesseseleri bekliyen askeri nöbetçiler artırılmıştır.

Lâhey'deki İngiliz baş konsolosunun Hollandadaki İngiliz tebaasına memleketlerine dönmek için emir verdiği dair burada malûmat yoksa da İngiliz konsoloslarının hükümete müracaat etmeksizin, tebaalarına bu kabul emirleri vermek salâhiyetini hâz oldukları kaydedilmektedir.

Londra 10 — Hollandadan gelen haberlere göre Almanlar Hollanda hududuna asker yağmağa devam ediyorlar. Bilhassa çok miktarda süvari kuvveti gönderilmiştir. Aynı noktaya doğru, şimendiferle askeri nakliyat yapılmakta olduğu da bildirilmektedir. Hudutta ufak tefek hâdiseler de olmuştur.

Dün Hollanda Kabinesi toplanmış, vaziyet hakkında iki saat kadar görüşmüştür. Akşam üzeri kraliçe ordu ve donanma kumandanlarını davet ederek kendilerile görüşmüştür.

Gece Kabine tekrar toplanmış ve saat bire kadar müzakerede bulunmuştur.

Hollanda hükümeti bütün izinli zabıtlarla efradın ve polislerin vazifeleri başına gitmelerini, bundan böyle izin verilmemesini kararlaştırmıştır. Bu suretle daha 50 bin asker hazır bulunacaktır.

Almanların Hollanda hududundaki hazırlıkları çok genişledi

Paris 10 (A.A.) — Askerî mütehasıslar, cephedeki faaliyetin şiddetlenmesini tahlil ederek bunun doğru dan doğruya Fransız hatlarına karşı bir taarruz mu hazırladığını yoksa Fransız ve İngiliz ordusunun Belçika istikametinde hazırlıklarına mani olmak için bir aldatma hareketi mi teşkil ettiğini araştırıyorlar.

Haber alındığına göre, Almanların Hollanda hududundaki hazırlıkları öyle bir vüsat almıştır ki, artık Almanlar bu hazırlıkları gizlemek imkânını bulamıyorlar ve esasen de gizlemiyorlar. Tahşidat bilhassa Hanoore muntakasında göze çarpmaktadır.

Alman tayyareleri, artık Hollanda ve Belçikayı katıyen nazarı itibare almaksızın uçuyorlar. Zirhli kıtaat da hududun yanında mevzi almış bulunuyor. İstihkâm kıtaatı tam hudut yakınında Emmerich'de Rhin üzerine iki seyyar köprü kurmuştur.

(Devamı 10 uncu sahifede)

Münih suikastında ölenler dokuzu buldu

Gelen haberlere göre suikast faillerinin izleri henüz bulunamadı

Paris 11 — Berlin'den gelen haberlere göre Münih Suikastında ölenlerin miktarı dokuzu bulmuştur. Yaralıların sıhhi vaziyeti iyileşiyorsa da iki yaralı henüz tehlikeyi atlata-mışlardır. Nazır Vagner, hastaneye giderek yaralıları Hitler namına ziyaret etmiştir.

D. N. B. Alman ajansının tebliğine göre suikast tahkikine memur komisyon, bulunan bomba parçalarını muayene etmektedir. Faillerin izi henüz bulunamamıştır. Bazı polisler tevkif edilmiştir.

Suikast esnasında birâhane salonunda yalnız 180 kişi bulunuyordu. Hitler nutuk irad ederken infilâk olayı telefât miktarı daha fazla olacaktı. 9 maktûlûp tabutları ilk nazi hareketi kurbanlarının maktûl düştükleri yere konulmuş ve dün gecenin itibaren halk 9 tabutun önünden geçerek selâmlamağa başlamıştır. Cenazeler bugün saat on birde gömülecektir.

Londra 10 (A.A.) — İngiliz gazetelerinin Hitlere yapılan suikast hakkındaki mütalâaları şudur: Bu sui-

kast herhalde Almanyada hazırlanmıştır. Tertip edenler ya nazilerin düşmanı, yahut nazilerin içinde bulunan muhaliflerdir. Halkın nazarı dikkatini başka tarafa çekmek için İngiltere itham ediliyor.

Gazetelerden bir kısmı suikastı herhalde nazi partisinin nüfuzlu azasından birinin tertip etmesi lâzım geldiğini iddia ediyorlar. Bunlar diyorlar ki: «Birahanedeki toplantıya Hitlerin yakınlarından başka kimse giremezdi. Bunun için suikast failini uzakta aramamalıdır.»

Newyork 10 — Amerika gazeteleri Münih'teki suikast failinin nazi erkânından biri olduğu kanaatinde. Newyork Taymis diyor ki: «Münih gibi naziliğin merkezi olan bir yerde nazi mabedi sayılan bir binaya girmek için nazilerle beraber olmak lâzımdır.»

Herald Tribune: «Bu hâdisenin intikamı müthiş olacaktır. Fakat intikam baş gösteren cereyanı durduramayacaktır» diyor.

(Devamı 10 uncu sahifede)

Büyük matemimiz

Dün Ankarada, Atatürkün muvakkat kabirlerine yüzlerce çelenk kondu

Matem gününe aid bir intiba: Vali, Kumandan, profesörler ve talebe Üniversitede Atatürkün büstü önünde hürmetle eğiliyorlar

[Diğer resimler yedinci sayfamızdadır]

Demir ve çelik fabrikaları

Yılbaşından evvel faaliyete geçirilmesi kararlaştırıldı

Ankara 10 (Telefonla) — Karabük Demir ve Çelik fabrikalarının yılbaşından evvel tam kapasiteleri ile faaliyete geçirilmeleri kararlaştırılmış ve bu hususta hazırlıklara başlanmıştır.

Diğer taraftan da, Demir ve Çelik fabrikalarına muntazam olarak inşa edilmiş olan Boru fabrikasında bir müddettenberi yapılmakta olan işleme tecrübeleri muvaffakiyetle neticelenmiş ve boru yapılmaya başlanmıştır.

Boru fabrikası, memleketin her eb'addaki dökme boru ihtiyacını temin edecektir.

Haber verildiğine göre Karabük Demir ve Çelik fabrikalarında vazife almış olan İngiliz mühendislerinin son kafilesi de bu ay içinde memleketimize gelmiş bulunacaktır.

Adliye ve Maliye Vekilleri şehrimize geldiler

Adliye Vekili B. Fethi Okyar ve Maliye Vekili B. Fuad Ağralı bu sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmişlerdir.

Millet meclisi reisi ile İktisad ve Ticaret Vekillerinin Ankaradan gelecek ikinci trenle bugün şehrimize gelmeleri bekleniyor.

Dikkatler:

İğne ile kuyu kazmak

Yüksek bir yere çıkıp Taksim meydanını seyrediniz. Koskoca bir tabak ekmek kadayının yalnız bir dilimi üzerine karınca üşmüş gibi bir manzara! Amele çalışıyor, çalışıyor, çalışıyor... Tonlarla toprağı kaldırmak için kırk fırın ekmek daha yemeleri lâzım.

«İğne ile kuyu kazmak» diye bir tabir vardır. O koca kütleye kıyasla, kolla sallanan kazmalar, darbimeseldeki iğneden daha âciz!

Büyük şehircilik faaliyeti için modern vasıtalar lâzım. Bunları tedarik etmeli.

A. Huxely ve iki kitap

Yazan: HALİDE EDİB
Bugün beşinci sayfamızda

Habbe ve Kubbe Çenginin uzattığı tas

Yazan: REFİK HALİD
Yarınki nüshamızda okuyunuz.

Ankara 10 (Telefonla) — Ebedî Şef Atatürkün ölümünün yıldönümü bütün yurd içinde milli bir matem günü olarak geçmiştir.

Toplantılara her yerde saat 9 da başlanmış, bütün bir milletin sonsuz bir yasa düştüğü bu dakikada tam saat dokuz beşte beş dakika ayakta sükût edilmek suretile Büyük Ölü'nün hatırası taziz olunmuştur. Bu anda bütün Türk milletinin en büyüğü Milli Şef İnönü ve hükümet erkânı

Ebedî Şefin kabri önünde derin bir huşu içinde ihtiram vakfesi geçirmekte idi. Bütün Türk milletinin Büyük Atasına teveccüh ettiği bu anda resmî, hususî binalardaki bayraklar yarıya indirilmiş halk ve nakil vasıtaları beş dakika buldukları yerde kalmak suretile bu ihtiram resmine iştirak eylemiştir. Bu ihtiram vakfesinden sonra, halk Atatürkün kabirini ziyaret etmeğe başlamış ve bu (Devamı 10 uncu sahifede),

Son dakika

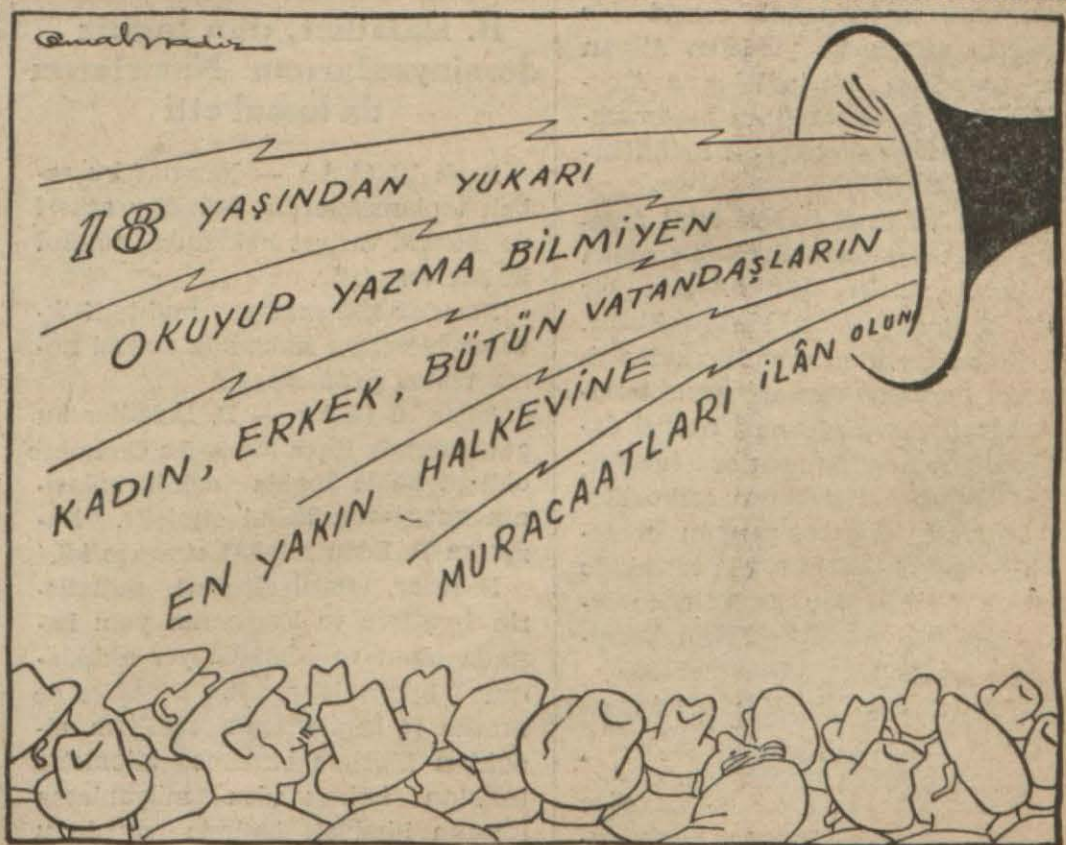
Mısır kralı Faruğa bir tecavüz yapıldı

Faraci namında bir mecnun, kralın otomobiline esans dolu bir şişe attı

Paris 11 — Kahireden bildirildiğine göre dün kral Faruk, öğle namazından sonra camiden dönerken yolda Faraci namında bir borsa simsarının tecavüzüne uğramıştır. Mütevaciz, kralı hamil otomobil önünden geçerken kral Farukun istikametine esans dolu bir şişe atmıştır. Şişe boşa gitmiştir. Polisler ve halk derhal mütevacizi yakalamışlardır. Faraci, kendisine yapılan bir hak-sızlığa kralın nazarı dikkatini celbetmek için bu harekete teşebbüs etmiş olduğunu ve okuması olduğu bir gramofon plâğından birlerce liralık zarara uğramış olduğunu iddia etmiştir. Tabii adli mütevacizi muayene etmiş ve cinsî cinnete müptelâ olduğu cihetle, mesuliyeti cezaiyesi bulunmadığını söylemiştir. Maa-fih Faraci yeniden muayene edilecek ve müşahede altına alınacaktır.

Danimarkada kısmî seferberlik ilân edildi

Roma 11 — Kopenhag'tan gelen haberlere göre Danimarka hükümeti kara ve deniz ordusuna mensup beş sınıfı daha silâh altına çağırmıştır. Bu tedbir, beynelmîlel vaziyetteki vehamet üzerine ittihaz edilmiştir.

Bizim seferberliğimiz!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Hollanda - Almanya hududundaki hâdise nasıl oldu?

Bir otomobil hudutta tecavüze uğradı, bir kişi maktul düştü, bir kişi de yaralandı

Paris 11 — Lâheyden gelen haberlere göre Hollanda - Almanya hududunda vuku bulan hâdise tafsilâtı şudur,

İçinde iki kişi bulunan bir otomobil, Hollanda cihetinden gelerek hudud hattına yakın iki üç metre mesafede durmuştur. İşte o esnada Almanyadan gelen beş altı kişi otomobile hücum ederek tabanca kullanmışlar ve tahmine göre içinde bulunan iki şahıstan birini öldürmüşler, diğerini de yaralamışlardır. Bu hâdise esnasında Almanyadan bir otomobil gelmiş ve tecavüze uğrayan otomobili içindekilerle yedeğine alarak Alman toprağına alıp götürmüştür.

Hollanda hudud muhafızları müdahaleye vakit bulamamışlardır. Hollanda hükümeti, hâdiseyi, Berlin hükümetine bildirmiştir.

Rus - Fin müzakeresi gene vahimleşti

Cereyan eden görüşmelerde henüz bir anlaşmaya vasıl olmak kabil olmadı

Stokholm 10 (A.A.) — National Tidende'nin Helsinki muhabinine göre, Sovyet - Finlandiya müzakereleri geçen hafta kaydedilen nikbinliğe rağmen birdenbire vahim bir safhaya girmiştir. Müzakereler belki de daha bir müddet devam edecektir. Moskovadaki Finlandiya heyeti azasından Maliye Nazırı Tanner müzakerelere tekrar bugün, yarın başlanacağını haber vermiş ve fakat bu müzakerelerin inkişafı etrafında hiç bir şey söylememiştir.

Helsinki 10 — Finlandiya Kabinesi dün akşam toplanmış ve Moskovadaki delegelerden gelen raporu tedkik etmiştir. Moskovada son müzakerede Stalin de bulunmuş ve Finlandiyanın şartlarını kâfi bulmamıştır.

Moskovada bulunan Finlandiya

Maliye Nazırı Tanner: «Henüz ne bedbin, ne de nikbin olmamalıyız» demiştir.

Londra 10 — Helsinkiden gelen haberlere göre Sovyet Rusya ile Finlandiya arasında bir anlaşmaya vasıl olmak henüz kabil olamamıştır.

Moskova 10 (A.A.) — (Reuter:) Moskova müzakerelerinin mevzuunu teşkil eden meseleler, Ruslara Finlandiya körfezi medhalinde bir üssü bahri ve Leningrad civarındaki Finlandiya topraklarının verilmesidir. Şimdiye kadar Rus harb gemilerinin Hango limanında demirlemek hakkını istedikleri zannediliyordu. Fakat Molotov'un son nutkunda istenilen toprakları tasrih etmemesi bazı mahafilde Rus talebelerinin toprak terkine kadar varacağı ümidini uyandırmıştır. Diğer bazı mahafil ise Rusların taleplerinde hiç bir tavizde bulunmadıkları kanaatinde. Finlandiya ise Rusları tatmin edebilecek tavizlerde bulunamayacaklardır.

Amerika neden Hitlerlere tebrik telgrafı yollamadı

Alman makamlarının iddialarına Amerika Hariciye nezareti inanmıyor

Vaşington 10 (A.A.) — Bir gazeteci ecebi bir devletin reisi bir suikastden kurtulduğu zaman Amerika hükümetinin kendisine bir tebrik mesajı göndermesi âdet olup olmadığını Hariciye Nazırından sormuştur. Nazır Hull, Hitlerlere bir tebrik mesajı göndermeden ve böyle bir hareketin münasip olup olmadığına dair bir karar vermeden evvel Münih suikastı hakkında bir rapor gelmesine intizar ettiğini söylemiştir.

Hull tarafından verilen bu cevabın suikastin mesuliyetini ecebi bir devletin ajanlarına yükleten Alman makamlarının bu iddialarına Amerika Hariciye Nezaretinin inanmadığını gösterdiği diplomatik mahfillerde söylenmektedir.

Münih suikastı haberi tabii Amerika mahfillerinde büyük bir alâka ile karşılanmıştır. Bu hususta bir çok ihtimaller ileri sürülmektedir. Alman muhacirleri mahfillerinde suikastin herhalde Gestapo polis teşkilâtı tarafından değil nazi partisi dahilindeki muhalif unsurlar tarafından tertip edildiği beyan edilmektedir. Bu işin Reichstag yangını meselesini değil 30/Haziran/1934 tarihinde yapılan kanlı tenkil hareketinden evvel meydana çıkarılan Röhm komplosunu hatırlattığı söylenmektedir.

Hollanda Kraliçesi telgraf gönderdi

Amsterdam 10 (A.A.) — Kraliçe Wilhelmine, suikastden kurtulduğundan dolayı Hitlerlere bir tebrik tel-

Maden kömürünün Türkiyede keşfi

Zonguldakta merasimle yapıldı, nutuklar söylendi

Zonguldak 10 (A.A.) — Uzun Mehmed tarafından Türkiyede ilk maden kömürü keşfinin 110 uncu yıldönümü Zonguldakta törenle kutlanmış ve bu münasebetle her taraf bayraklarla süslenmiş, nutuklar söylenmiştir. Uzun Mehmed âbidesine hükümet, Parti, Halkevi, Belediye, mektepler ve maden mühendisleri adına çelenkler konulmuştur.

Saat 17 de de maden mühendisleri cemiyetinde bir çay şöleni verilmiş, gece Halkevinde umumî bir toplantı yapılmıştır.

Kömür ve Havza hakkında Parti reisi Akın Karauğuz bir konferans vermiştir.

Avrupada tahsillerine devam edecek talebeler

Maarif Vekâleti bu hususta bir tebliğ neşretti

Ankara 10 (A.A.) — Maarif Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

Son siyasi vaziyet dolayısıyla yurda alınan talebe hakkında aşağıdaki karar ittihaz olunmuştur:

- 1 — Devlet ve Devlete merbut müesseseler hesabına Avrupa'nın muhtelif yerlerinde teknik ve fen tahsil eden talebenin oradaki tahsil müddetine bakılmıyarak umumunun okudukları mahallere iddeleri,
- 2 — Fen ve teknik sahalarından gayri subelerde tahsil eden talebeden tahsillerinin ikmaline âzami bir sene kalkanların yine okudukları mahallere iddeleri,
- 3 — Kendi nam ve hesaplarına tahsilde bulunanlar hiç bir kayde tâbi değildir.

Bu kararla alakadar olup tahsisatlarını Maarif Vekâleti bütçesinden alanlardan

Ankara'da bulunanların bizzat ve taşrada bulunanların da tahriren Maarif Vekâleti yüksek tedrisat umum müdürlüğüne müracaat ederek hall hazırda ki ikametgâh adreslerini bildirmeleri tebliğ olunur.

Hariciye Vekâletinde terfi ve tayinler

Ankara 10 (Telefonla) — Hariciye Vekâleti merkez teşkilâtında vazife görmekte olan orta elçi B. Esad, hukuk müşaviri Kemal Köprülü, İktisad dairesi umum müdürü Bedri Tahir, üçüncü daire umum müdürü Falk Zihni, protokol umum müdürü Salâhaddin ve üçüncü daire evrak memuru Şadan birer derece terfi ettirilmişlerdir.

Moskova büyük elçiliğinde orta elçilik müsteşarı B. Zeki Hakkı merkeze alınmış, ve yerine merkezden orta elçilik müsteşarı B. Kâmil Mümtaz tayin edilmiştir.

Çinde ihdas edilen orta elçilik üçüncü kâtipliğine merkezden Yünnü Sedes, Moskova büyük elçiliği üçüncü kâtipliğine de merkezden Affan Sabit tayin olunmuşlardır.

Kıbrıs baş konsolosu B. Kâmil ile Rodos konsolosu B. Recebin beyaşırları icra kılınmıştır.

Maarif müdürleri arasında tayinler

Ankara 10 (Telefonla) — Urfa maarif müdürü B. Receb Niğde, Diyarbakır maarif müdürü Yusuf Urfa maarif müdürlüklerine naklen tayin olunmuşlardır.

Tapu ve Kadastro tayinler

Ankara 10 (Telefonla) — Birinci sınıf tapu ve kadastro müfettişlerinden B. Ağah tapu ve kadastro umum müdürlüğü teftiş heyeti reisliğine, Ağah'tan açılan birinci sınıf müfettişliğine de Kadıköy kadastro müdürü B. Emin'in terfian tayinleri yüksek tasdikla iltihaz edilmiştir.

Ankara 10 (Telefonla) — Belediyeler İcra heyeti şehircilik mütehasssısı B. Mihat tapu ve kadastro umum müdürlüğü fen müşavirliğine tayin edilmiştir.

Başvekâlet matbuat bürosu umumî kâtibinin gazetecilerle görüşeceği günler

Ankara 10 (A.A.) — Başvekâletten tebliğ edilmiştir:

Başvekâlet matbuat bürosu umumî kâtibi, günün meseleleri üzerinde kendisiyle görüşmek isteyen memleket matbuat müntesiplerini pazartesi, çarşamba ve perşembe günleri saat 15-17 arasında Başvekâletteki dairesinde kabul edecektir.

Dikilide yeni zelzeleler

İzmir 0 (A.A.) — Dikilide yeniden biri üç ikincisi altı ve üçüncüsü de iki saniye devam eden zelzeleler olmuştur. İkinci sarsıntı çok şiddetli idi. Yeni hasar yoktur.

B. Muzaffer

Garp cephesinde harp faaliyeti artıyor

Sık sık küçük taarruzlar yapılıyor, hava faaliyeti fazlalaştı

İki mevzii hücum yapan Almanlar bir miktar ilerledikten sonra piyade ve topçu ateşi karşısında geri çekildiler

Paris 10 (A.A.) — Alman yüksek kumanda heyetinin tasavvurları henüz malûm olmadığı şu sırada Loren cephesinde Moselle'den Veges'lere kadar Alman müfrezelerinin mevzii muharebeleri ve taarruzları artmaktadır. Bu taarruzlara yalnız bir veya iki bölük iştirak etmekte ise de taarruzlar birbirini sık sık takip etmektedir.

Alman hava kuvvetleri de faaliyetlerini arttırmışlardır. Almanlar şimdi yalnız Fransız mevzileri üzerinde değil, bu mevzilerin gerilerinde hattâ Fransız topraklarının ortasına kadar keşif uçuşları yapmaktadır.

Birkaç Alman tayyaresi Fransanın şimali ve şimali şarkısı üzerinde pek yüksekte uçmuştur. Bu tayyareler Achen ve Fransız - Belçika hududu civarında bile Belçikanın bitaraflığına tecavüz etmişlerdir.

Fransız tebliği

Paris 10 (A.A.) — 10 teşrinisani sabah resmi tebliği:

Gece keşif kolları faaliyeti olmuştur. Paris 10 (A.A.) — Umumî karar-gâh bildiriyor: Gece temas halinde bulunan cüzütamlar arasında yapılan faaliyetle geçmiştir.

Paris 10 (A.A.) — 10 teşrinisani akşam tebliği: İki mevzii hücum yapan düşman bir miktar ilerledikten sonra piyade ve topçu ateşimiz karşısında geri çekilmiş.

İki taraf tayyareleri faaliyet göstermiştir. Teşrinivevelin son iki haftası zarfında Fransız deniz kuvvetleri Almanyaya ait 30 bin ton eşya tutmuştur.

Harbin ilk dokuz haftası zarfında Fransız kaçak kontrol servisi tarafından müsaderede edilen malzeme miktarı 200 bin tonu geçmiştir.

Alman tebliği

Berlin 10 (A.A.) — Alman ordusu

Yugoslav

müneverleri

Fransaya, insanlık davasına hizmetinden yolayı teşekkür ediyorlar

Belgrad 10 (A.A.) — Tahsillerini Fransada yapmış Yugoslav entellektüellerinin bir heyeti dün Fransanın Belgrad elçisini ziyaret ederek Fransız Başvekili Daladier'ye hitaben yazılmış bir mesajı vermişlerdir. Bu mesajda ezcümle şöyle denilmektedir:

«Fransa bir insanlık davasını bir kere daha kendi davası ittihaz etmekte ve yalnız kendi hürriyetini değil, hür yaşamak isteyen bütün milletlerin hürriyetini müdafaa etmektedir. Kendisine tahmil edilen bu harpte bütün kalbimizle kendisiyle beraberiz.»

Ankara'da 350 muhtaç aileye erzak dağıtıldı

Ankara 10 (A.A.) — Bayan İnönü'nün himayelerinde bulunan yardımsevenler cemiyeti tarafından bugün 350 muhtaç aileye erzak dağıtılmıştır.

Emniyet âmirleri arasında tayinler

Ankara 10 (Telefonla) — Kırsehir emniyet âmirlerinden B. Mehmed Ali Kırsehir, emniyet umum müdürlüğü ikinci sınıf emniyet âmirlerinden B. İbrahim Çankaya Burdur emniyet âmirliklerine, eski Kayseri emniyet müdürü B. Behçet Elâzığ emniyet müdürlüğüne tayin edilmişlerdir.

İngiliz Başvekili iyileşiyor

Londra 10 (A.A.) — Chamberlain dün geceyi geçen gecelere nisbetle daha sükûnetle geçirmiştir. Sıhhi vaziyeti iyileşmektedir. Yatakta yatıyorsa da resmi işlerle meşgul olmağa devam ediyor.

başkumandanlığı tebliğ ediyor: Moselle ile Palatinat ormanı arasında, keşif kolları faaliyeti artmıştır. Cephenin bazı yerlerinde topçu faaliyeti olmuştur.

8 teşrinisani tebliğinde geri döndüğü bildirilen Alman tayyaresi, Fransız - Alman hududu civarında Liedersdorf yakınında bir Fransız avcı tayyaresi tarafından düşürülmüştür.

Bir İngiliz vapuru Şimal denizinde batırıldı

Londra 10 (A.A.) — «Carmathen Coast» ismindeki vapur şimal denizinde batırılmıştır. Vapurun mürettebatından 14 kişi kurtarılmıştır. Beş kişi yaralanmış, iki kişi kaybolmuştur.

Londra 10 (A.A.) — Şimal denizinde batan 941 tonluk Carmarthen Coast vapuru tayfasından 14 kişi bir tahlisiye gemisi tarafından kurtarılmıştır. Tayfadan 2 kişinin kayıp, 5 kişinin yaralı olduğu bildiriliyor.

Carmarthen Coast vapuru Liverpool şirketinin malı olup Londra ile İskoçya arasında ticari seferler yapmakta idi.

Baltık denizinde bir Alman tayyaresi battı

Riga 10 (A.A.) — Bir balıkçı gemisi Liepaja açıklarında batmak üzere bulunan bir Alman deniz tayyaresi olarak mürettebatından 4 kişiyi kurtarmıştır. Bunlar, esir edilmişlerdir.

Shetland adaları üzerinde bir Alman bombardıman tayyaresi uçtu

Londra 10 (A.A.) — Bugün Shetland adaları üzerinden bir Alman bombardıman tayyaresi uçmuştur. Hava topları tayyareyi uzaklaşmaya mecbur etmiştir.

Sulh tavassut teklifi

Romanya Kralının, İngiltere Kralına, Fransa Cümhur reisine ve Hitlerlere telgrafı

Bükreş 10 (A.A.) — Rumen ajansı tebliğ ediyor: Kral Karol bugün İngiltere kralına aşağıdaki telgrafı göndermiştir:

Âdil ve devamlı bir sulhun esaslarını bulmak üzere Belçika - Hollanda hükümdarlarının tavassut teklifinde buldukları bu anda bütün kalbime müzaheret ettığım mesut tavassut teşebbüsünün muvaffak olmasını candan dilerim.

Kral Karol, Hitlerlere ve Fransız Cümhursinesine de mümasil telgraflar göndermiştir.

İngiltere - Japonya arasındaki ihtilâfların haline doğru

Tokyo 10 (A.A.) — İngiltere büyük elçisi bu sabah Japon Hariciye Nazır muavinini ziyaretle iki saat görüşmüştür.

Siyasi mahafilin zarfında göre, bu mülakat iki memleket arasındaki ihtilâflı meseleleri halletmek için yapılacak olan müzakerele etrafında cereyan etmiş ve zemin hazırlama işi tihdaf eylemiştir.

Kamyon çarptı

Lütfi adında bir çocuk Aksaray tarafından Beyazıda çıkmakta olan bir tramvayın sol taraf basamağına asılmış, biraz ileride yukarıdan gelen bir kamyon kendisine çarpmıştır. Çarpma neticesinde başından tehlikeli surette yaralanan çocuk ifade veremeyecek bir halde Cerrahpaşa hastanesine kaldırılarak kaza etrafında tahkikata başlanmıştır.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Dünkü günün intibaları

Dünkü matem günü, İstanbul emsali görülmemiş bir manzarasıyla karşılaştık. Dokuz beş gece Taksim meydanında hürmetle duranlar ve susanlar arasında ben de vardım.

Vakit ilerlemişti. Yanımda biri:

— Kahvaltı etmemişim! - dedi. - İçim eziliyor. Başım döndü. Şurada iki lokma birşey yesek.

Arkadaş:

— Heryer kapalı! - cevabını verdi - Kabil değil..

Hakikaten de, bütün Beyoğlu cad-desinde tek açık dükkân yoktu. Bir lokma ekmek, bir sigara almak kabil değildi. Bir yerde bir çay içilemiyordu. Bu tam kapalılık, şehrin tarihinde ilk defadır sanırım. On ikiye kadar devam etti... Sonra yalnız eğlence yerleri kapalı kaldı.

Parmaklıkları kilidli bir sinema kapısının önünde duran bekçiler konuşuyorlardı:

— Eksik yapmışız be!

— Nedür ki?

— Bak, örtmemişiz.

Hollivuttan gelen reklâm ve afiş ne varsa kâğıdlarla maskelenmişti. Yalnız bir ibare görünüyordu:

«Şen yuva!»

Kimbilir neydi? Bir müessese adı mı? Bir film sernamesi mi?

Anadolu çocuğu:

— Böyle günde «Şen yuva» olur mu, ülen?... - dedi. - Getir biraz kâğıd daha... Şunu da örtelim...

Öbürü aceleyle koştu.

Hiç bir telkin, zorakilik yoktu. Bu incelikler, yürekten geliyordu.

Daima çok boyalı, fakat bugün hiç boyasız bir kadın, kaldırımdaya yürürken ansızın arkasına dönerek:

— Ne adamlarsınız... Utanmıyor musunuz?... Bugün de mi? - dedi.

Yumurta ökeci, çaprastı yelekli üç delikanlı, samimiyle yemin etti:

— Vallâhi peşine düşmedik, abla-cığım... Sen bizi ne sanıyorsun! Taksim meydanına gidiyoruz.

(Yukarıki sözleri söyleyen kadın rumdu.)

İki üç dosta rasladım.

Biri:

— «Param var ya... Ne zaman olsa, ne istersem alırım!» diyenler olur. Parası olan, birşey almağı tecrübe etsin bakalım! - dedi.

Öbürü:

— Atatürkün mavera ile münasebetine insanın inanaçağı geliyor! - düşüncesini ileri sürdü. - Vefatından sonra sanki ancak iki hafta matem edilmesine müsaade ettiydi. Öteki dünyadan «Elverir!» ihtarı gibi, önümüze bayram çıktı. Bu sefer de, matemden sonra pek kısa bir fasıla; ve gene bayram... O hayat dolu adam, bu tesadüfleri tertipliyerek milletin bayram içinde yaşamasına işaret etmiş gibi...

Sustuk... Yürüdük... Herkes susuyor, ve bir cenaze arkasındaymışçasına yürüyor ve «mürakabe» ediyor... Matem günü, aynı zamanda bir mürakabe günü manzarası arz etmek-teydi.

(Vâ-Nû)

★ İstanbul gümrükler baş müdürlüğünde, bu ayın 23 ünde kimyagerler arasında bir imtihan yapılacaktır. İmtihan neticesinde biri İzmir, diğeri İstanbul gümrüğünde çalışmak üzere 2 kimyager alınacaktır. Şimdiki halde imtihana 4 talip vardır.

ŞEHİR HABERLERİ

Türk - Rumen ticaret anlaşması

Dün Tophane kasrında imza edildi

Romanya ile ticaret anlaşması yapmak için 15 gündüberi devam eden müzakereler bitmiş ve muahede hazırlanarak dün öğleden sonra, Tophane kasrında imza edilmiştir.

Müzakerelere iştirak eden Rumen murahhas heyeti, dün, Romanya bandıralı Transilvanya vapuru ile Pireye müteveccihen şehrimizden ayrılmıştır. Heyet, Yunanistanda da ticarî müzakerelerde bulunacaktır. Rumen - Yunan müzakereleri iyi netice verdiği takdirde, aynı heyet, Mısır - Rumen ticaret anlaşmasını müzakere etmek üzere İskenderiyyeye gidecektir.

Vali ve Belediye Reisi Bükreşe gidecek

Rumen turizm ofisinin şehrimizde açılması münasebetile İstanbul gelen Rumen propaganda nazırı ile Bükreş Belediye Reisinin daveti üzerine Vali ve Belediye Reisi doktor Lütüfî Kırdar, pazartesi günü Romanyanın Roçel Karol vapurile Kösten-

Türk - Rumen ticaret anlaşması imza ediliyor

ceye hareket edecektir. B. Lütüfî Kırdar bayan Lütüfî Kırdar ile daimî encümen azasından Beyoğlu Halkevi reisi B. Ekrem Tur refakat edecek-

lerdir.

Doktor Lütüfî Kırdar, Romanyada üç gün kaldıktan sonra şehrimize dönecektir.

Sivrisinek mücadelesi

Vilâyet 940 bütçesine fazla tahsisat koyacak

Sihhiye Vekâleti Anadolu hat boyundaki vollarından başka Beykoz kazasında da sivrisinekleri imha için çalışmaktadır. Beykozun şimdiki kadar mücadele haricinde kalan Ömerli, Koçullu, Kırıpınar, Dereseği, Anadoluferi, Povraz, Muradı, Esen Köylerinde sıtma vakaları görüldüğünden buralarda da mücadeleye başlanacaktır.

Büyük Çekmece muntakasında da sıtma mücadelesine başlanması kararlaştırılmıştır.

Diğer taraftan vilâyet de Taksim, Şişli, Nişantaşı, Maçka, Beşiktaş ve Sarıyerde esaslı mücadele için 940 bütçesine fazla tahsisat koymağa karar vermiştir. Vilâyet, Sihhiye Vekâletile müşterek hareket edecektir.

Beş milyon lira

Bu paradan henüz bir santim bile sarfedilmedi

İstanbul imar plânı ve sair işler dolayısıyla Belediyeler bankasından istikraz edilen beş milyon liranın muhtelif işlere sarfedildiğine dair bir sayfa deveren etmektedir.

Belediye mahallinde yaptığımız tahli-kata göre Belediyeler bankasından istikraz edilen beş milyon liranın şimdiki kadar yalnız bir milyon yüz bin lira alınmış ve bu para da Belediye emrine bir banka ya yatırılmıştır. Bu para Eminönü ile Unkapanı arasında ve Azapkapıda yapılacak istimlak işlerine tahsis edilecektir. Fakat bu sahalardaki istimlak işleri henüz in-taç edilmediği için paranın bir santimi bile şimdiki kadar sarfedilmemiştir.

Tepebaşı bahçesinin maketi hazırlandı

Tepebaşı bahçesinin müstakbel vaziyetini gösteren maket hazırlanmıştır. Yeni kışık tiyatro Asri sinema binası yerinde yapılacak, fakat cephesi Tozkoparan cad-desi üzerinde bulunacaktır. Maket, bahçenin katı plânını göstermektedir.

★ İtalyan bandıralı Abazia vapuru ile elektrik malzemesi, makine aksamı, bakır, demir, cam eşya, radyo ve aksami, tıp ve kimyevi eza, pamuklu mensucat, pamuk ipliği gelmiştir.

Karilerimizin mektupları Memurlar niçin asabileşir?

«Memurlar halka fena muamele ediyor!» diye pek çok şikâyet mektupları yazılmıştır. Bunları okuyan bir memur, ne şeraitte asabileştiklerini şöyle anlatıyor ve gazeteye dercini istiyor.

Meselâ: Umumi hizmet ifa ettiği söylenen müessesenin postahane olduğu tahminine göre, memurun elindeki kalem küçüle küçüle tutulacak hall kalmamıştır; yenisi verilmez. Bir taraftan mektup ve saire kabul eder; diğer taraftan kabul ettiklerini gidecekleri yerlere göre tefrik edip bağlamakla da mükelleftir. Fakat sicim verilmemiştir; gelen postalardan çıkan sicimleri ekliyerek işini görmek zaruretinde kalır. Loş yerlerde meryemana kandili gibi sönmük ampuller altında iş görür. Yapıştıracağı pulları ıslatmak için sünger verilmemişinden onları ağzında ıslatır... İlh...

Diğer taraftan seviyeye kendinden çok dun olan biri gelir: «Sen» diye ve âmirane hitap eder. İdarenin adres yazılın diye halka tahsis ettiği tek bir kalemli saygısızın bir sahifelerce mektup yazmakta kullandığı için diğerlerinin kalem talebi karşısında kalır. Bazan da kalemler aşırılır. Kalabalık bir zamanda, münevver tabakaya mensup olduğu tavrından belli olan biri gelir; pul ister, izahat ister; aldığı pulu yavaş yavaş cebinden çıkardığı mektuba aynı yavaşlıkla yapıştırır. Sonra - mevki itibarile kendisinden biraz düşüncü, biraz saygı ve duygu beklenen - bu zat aynı ahesteliikle cüzdanını çıkarır. Bozuk parası olduğu halde, ihtimalki caka için, «Sizde bulunur!» diye on liralık çıkarır... Memurun para beklediğini hiç mühimsemiyerek hissiz, kansız bir hâleti ruhiye ile memura vakit kaybettirir. Aharın hakkını gasba almış bir haramzade sırasını beklememek için mektubunu halkın omuzundan gözüne zokarcasına uzatır, seslenir, titizlenir... İlh.

İşte böyle daha pek çok sebepler ilcasile o nazik memura bir hırçınlık, bir kabalık arz olur.

Mütakaid bir memur

İstanbulun kömür ihtiyacı

İktisad Vekâleti yeni tedbirler aldı

İstanbulun kömür ihtiyacını nazarı dikkate alan İktisad Vekâleti yeni tedbirler almıştır. Zonguldaktaki Sömikok fabrikanın aylık istihsal miktarı olan 4000 - 4500 ton kömürün hiç bir yere verilmeksizin doğrudan doğruya ve tamamile İstanbulla sevk edilmesi alâkadarlara bildirilmiştir. Bundan başka Karabükten de İstanbulla kâfi miktarda kömür gönderilecektir.

Diğer taraftan şimdiki kadar depoda 19 lira 75 kuruşa satılan Sömikok fiatleri daimî encümen tarafından 21 lira beş kuruşa çıkarılmıştır. Belediye encümeninin bu kararını hemen ilân edecek ve bu fiatler ilân tarihinden itibaren tatbik edilecektir.

Adliye koridorunda

Üzerlerinde kama, bıçak bulunan 4 kişi yakalandı

Bilâl oğlu Ahmed adında biri dün adliyede zabıta memuru B. Sadeddine müracaat ederek:

— Beni, Hüseyin adında biri yaralanmıştı. Muhakememize üçüncü ceza mahkemesinde bakılıyor. Maznun şimdiki tevkifhanededir. Aldığım imzasız bir mektupta, bu davadan vazgeçmediğim takdirde adliye koridorunda öldürüleceğim bildiriliyor. Şimdi de mahkemenin kapısında maznunun arkadaşı Şemseddin ile İbrahim, Osman ve Mustafa adlarında üç kişi bekliyorlar. Hayatım tehlikededir.

Demistir. Bu müracaat üzerine Şemseddinle diğer üç arkadaşı yakalanmışlardır. Bunların üzerlerinde iki kama ile büyük bir bıçak bulunmuştur. Bu dört kişi, davacıya fenalık yapmak maksadile beklemediklerini iddia etmişlerdir. Bıçaklar müsadere edilerek müddeiumumîlik tahkikata girişmiştir.

Ege denizinde fırtına ihtimali

Alman hava rasad haberlerine nazaran bugünlere Ege denizinde kuvvetli bir cenn fırtınası olması ihtimali vardır. Keyfiyet, bu denizde sefere çıkacak gemilere bildirilmiştir.

Karazindeki fırtına dolayısıyla dün beklenen Bursa vapurunun bugün geleceği anlaşılmıştır. Bursa vapuru, Bartından gelmektedir.

İSTANBUL HAYATI

10 İkinciteşrin 939

Sabahın ilk soluk ışıkları, kalblerde, sabırdan kabuk bağlayan derin yarayı ırmaladı. Türkün büyük ızdırabı tazelenmiş. En büyük kayıplarımızın elemile bir kere daha ürperdik...

Saatler ilerledikçe, şehrin üzerine ağır kâbus perdesi çulluyor, en büyük mahrumiyetin elemi altında bulunan kalbler, yeniden didiklenen derin yaranın acısıyla çırpınıyor. Etrafa bakıyorum: Boyunlar bükük, kaşlar çatılmış, gözler puslu...

Yanımdan geçen, elleri çantalı miminilerin yavaş sesle konuşmalarına kulak kabarttım:

— Evde o kadar ağladım ki... Mektepte kendimi nasıl tutacağım bilmem!..

— Sus... Zaten içim sızlıyor... Keşki bu gece sabah olmasaydı..

Titrek dudakları arasında kelimeler kesiliyor, göz pınarlarından yuvarlanan damlaları, küçücük mendillerine emdiriyorlar.

Her taraf derin matem sükûtuna bürünmüş. Her şey onun aziz hatırasını canlandırıyor, her hatıra bir yıl evvelki o kara günün ızdırabını tazeliyor.

Tam bir yıl evvel bugün, ufkumuzdan, ebediyetin derinliklerine dalan O büyük nur kaynağının ardısıra en acı göz yaşlarımızı dökmüştük; bütün Türklük o gün, hep birden heçkırarak en derin mateme bürünmüştü.

İşte; onu aramızdan kaybedeli tam bir yıl oldu. Fakat, içimizde o günün ızdırabı, hâlâ o günkü şiddetile devam ediyor. O aziz hatırayı andıkça, gönüllerde aynı sızı burkuluyor... Zaten, hangi gün anmıyorduk, hangi gün o elem tazelenmiyordu ki... Gaddar ecel, cihanın o eşsiz varlığını yok edip bizi ondan mahrum bıraktığını sanarak avunup sırtıyorsa, aldanıyor... Biz, Atamızın ecelin kara kucağına terketmedik; gözümüzden kuskandığımız o aziz varlığı, kalbimizin en derin köşesine sakladık. O, karanlık tehlike uçurumlarından kurtardığı Türklükle beraber yaşıyor; adı ebediyet remzi olan, millî şuurunu tamamile idrâk etmiş yüce Türk milletinin kalbinde ebediyen de yaşayacak... Biz, o idik; o biz oldu... Kırk gönüllerimizdeki sızı, o parlak nurun sönmesinden değil, fani bir maddenin şekil değiştirmesinden mütevellid bir tessüdüdür. Nur sönmez... O, gözlerimizden kalbimize aktı...

O, cihan tarihinin her sahifesine şanlı bir zafer tacı nakşeden yüce Türk kudretinin timsali idi. Sayısız asırları aşan o kudret ölmez; binaenaleyh Atamız da ölmedi.

Matem dakikalarını haykıran açtığımız sesleri cınlarken etrafa dikkat ettim: Sabit bir noktaya dikilip puslanan gözlerde, o aziz nurun parıltısı; hüznü gerilen çehrelerde, onun doldurduğu kavi imanın sert çizgileri beliyor.

Cisminin, gözlerimizden kayboluşu bizim için en dayanılmaz bir ızdıraptır. Fakat, arasından bir Atatürk yetiştiren millet olmanın verdiği iftihar gibi büyük bir teselli kaynağımız var... Bütün varlığı ile ona bağlanan Türk milleti, bütün imanile onun emanetini ilebed muhafazaya and içmiştir. Ne mutlu bize ki, Atamızın gönlünde yaşıyan Türk milletiiz...

Cemal Refik

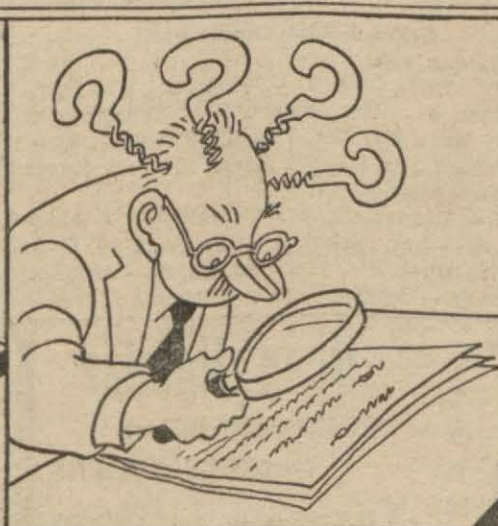
Bay Amca ve daktilo!..

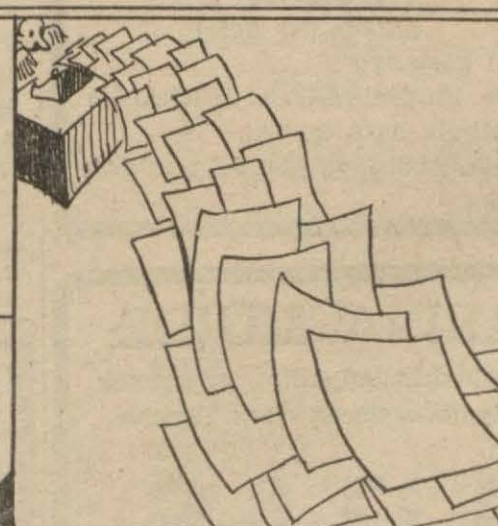
— Her memur daktilo öğrenecek diye bir karar var bay Amca...

... Bizim yaştakilerin daktilo öğrenmeleri hendek atlamaya benzeyecek amma...

... Resmî evraktaki okunmaz yazılar ortadan kalkacak...

... İşler daha çabuk onarılacak!...

B. A. — Onu bilmem, fakat iş başında şekerleme yapanların rahatı kaçacak!...

Ticarette vazgeçilmesi lâzım gelen kötü bir huy

Kumaş bakmak üzere girdiğim bir mağazanın tezgâhları önüme serdiği bir topun meziyetlerini sayıp döküyordu: «Güzel, sağlam, üttü tutar, havı dökülmez bir kumaşmış. Dünya ahvalinin iyi olduğu zamanlarda nasılsa gümrükten çıkarılıp dükkâna getirilebilmiş, yoksa gemi biraz geç kalsaymış bu nefis kumaş benim gibi yabancı olmayan müşterilerine - dükkâna ilk defa gidiyordum - arz etmek imkânı ebediyen kaybolacaktı. Ne malı bu! dedim, hemen stildi: «Alman malı».

Pek anlamamama rağmen, kumaş, gerek dokunuş, gerek deseni itibarla cidden güzeldi. Hoşuma giden ve Alman malı olmasından başka bir kabahati olmayan bu kumaşın flatı üzerinde konuşmaya başladık. Tezgâhdar evvelâ gümrük resimlerinin fazlalığından bahsetti, sonra pazarlık yasağını hatırlatarak söylediği fiatin tesbit edilmiş son rakam olduğunu haber verdi.

Kumaş almak istiyor, fakat aynı nefasette yerli mallarımız dururken niçin bu yabancı malına para vermeli diye de düşünüyordum. Bunu birkaç kelime ile tezgâhdara da söyledim.

Birden değişen tezgâhdar «bu kumaş alın, bayım, dedi, ben size demli Alman malı demiştim amma, bu Alman malı filân değil, halbî yerli malıdır. İnanmazsanız istediğiniz yere gösterin. Haklarınız var, bizim yerli kumaşlarımız cidden mükemmeldir. Fakat bazan deminki gibi konuşmak icab ediyor.»

Attığı yalanlardan mahcup görünün tezgâhdar bir miktar da tenzilât yaparak kumaş bana verdi. Dükkândan çıkarken alışverişte samimiyet, malımızı malımız gibi satmak huyunun ne iyi birşey olacağını düşünüyordum. Beyhude yere yabancı fabrikaların avukatlığını yapan bu tezgâhdar, şimdiye kadar sarfettiği gayreti yerli mallarımız üzerinde teksif etseydi mahcup değil, ticaret yaparken vatani bir vazife ifa eden muhterem bir adam olacaktı.

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLUYOR?

Zelzelelerin sebepleri

İtalyanın en büyük rasathanesi Faenza'da bulunuyor. Bütün dünyanın en meşhur zelzele mütehassısı bulunan Raffaël Bendant bu rasathanede yirmi beş nendenberi daha ziyade zelzelelerin esbabını araştırmak üzere fezaî tedkik etmektedir. Şimdi bu zat bütün dünya âlimlerini hayrette bırakan keşiflerde bulunmağa muvaffak olmuş, güneş manzumesinin sekiz seyyarede değil on iki seyyarede mürekkep olduğunu keşfetmiştir. Yeni seyyareler güneşten en uzakta bulunan Neptünün mahreki haricindedirler. Bunlar ile Neptün arasındaki mesafe; güneş ile Neptün arasındaki mesafesinin birkaç mislidir. Âlimin ikinci keşfi zelzelelerin sebebi tabakâtlardaki hâdis ve tahavvüllerden ileri gelmeyip arz seyyaresinin haricindeki âlemin tesirinden neşet etmekte olduğunu. Ayın arz üzerindeki tesiri deniz sularını mütamadilen hareket ettirip meddü cezir yapılmış ile tezahür etmektedir. Bunun gibi kürelerim kara kısmındaki hareketler ve zelzeleler dahi seyyarelerin tesirinden ileri gelmektedir. Filvaki şimdiye kadar bize malûm olan sekiz seyyarenin arızımız üzerinde tesir yaptığı tahkik edilmemiştir. Fakat İtalyan âlimi yeni keşfettiği dört seyyarenin aynı zamanda arızımızın karası üzerinde yeri depre-

mek ve oynatmak suretile tesir yaptığını hesap etmeğe muvaffak olmuştur. Dünyanın muhtelif memleketlerinde zelzeleler peyda ederek tesirini gösteren yeni seyyareleri İtalyan âlimi I, II, III ve IV Roma rakamları tefrik etmektedir. İleride bunlara İtalya, Roma, Rex ve Dux isimlerini vermeği düşünüyor.

Bendantın keşfi ile 1846 senesinde Fransız heyetçinas Le Verrier'in Neptünü keşf etmesindenberi heyete aid ilmi esasları altüst olmuştur. Çünkü o zamandanberi güneş manzumesinin son hududunu Neptünün mahreki teşkil ettiği kati bir hakikat olarak telâkki ediliyordu.

İtalyan âlim yeni seyyarelerle güneş arasındaki mesafeyi de ölçmeğe muvaffak olmuştur. Şöyle ki: (I) numaralı seyyare sekiz milyar kilometre uzaktan güneşin etrafında devretmektedir. (II) numaralı seyyare ise on iki milyar kilometre uzakta devrini yapıyor. (III) numaralı seyyare dahi on sekiz milyar kilometre uzaktan doluyor, (IV) numaralı seyyare ise güneşten tam otuz milyar kilometre uzakta bulunuyor. Kürelerim güneşin yüz eili milyon ve Neptünün de dört buçuk milyar kilometre uzakta bulunduğuna göre yeni seyyareler aramızdan son derecede uzakta demektir.

Askerlerin sargı paketleri

Avrupada çıkan yeni harp modern ordularda her askerine beraberinde taşımağa mecbur tutulduğu sargı paketinin ehemmiyetini bir daha meydana çıkarmıştır. Cepheye şimdi bir asker yaranalıp düştüğü zaman sargı mahalline nakledilerek yolda kan sarfetmesine yahud kanının zehirlenmesine hacet yoktur. Yanındaki arkadaşları mecruhan üzerindeki paketi açarak derhal yarasını temizleyip sarmaktadırlar. İlk fırsatta mecruh seyyar hastaneyne esası tedavi görmek üzere naklediliyor.

Bu mühim usulü keşf ve tatbik eden cenubi Almanyalı Krimmer isiminde bir tıbbiyeli talebe olduğu cenubi Almanya eczacılık mecmuasında neşredilen bir tedkikte tesbit edilmiştir. Bu genç bir harp dolay-

sile seferber edilerek bir avcı alayına muavin doktor olarak verilmiştir. Cepheye yaralananlardan çoğunun uzaktaki sargı mahalline nakledilinceye kadar öldüğünü görerek en mühim sargı ve ilaçları cephenin yanbaşında bulundurmak üzere ecza arabası icad etmiştir. Bu küçük araba siperlerde kolayca gemektedir.

Daha sonra bu icad ile iktilaf etmeyip her askerine üzerinde sargı ve pamuk ve bir miktar Küllü ihtiva eden birer paket taşıması usulünü bulmuş ve kendi alayında bunu tatbik etmiştir. Bu usul sayesinde mecruhanın hayatı kurtulduğu görüldüğünden evvelâ Alman ordusu ve daha sonra bütün dünya modern orduları ecza paketi usulünü kabul ve tatbik etmiştir.

Balkanlarda nüfus artıyor

Bütün Balkanlarda nüfus fevkalâde artmaktadır. Belgrad'da ahiren neşredilen bir istatistik göre bu memleketin nüfusu 1932 senesi İttihadındanberi yani yedi sene içinde 1,558,000 kişi artarak 15,490,000 kişiye balığ olmuştur. Yedi sene evvel Yugoslavyanın umumî nüfusu 13,939,000 kişi idi.

Yugoslavyayı teşkil eden on eyaletin cümlesinde tezaayüd varsa da en çok artan yerler Balkanlarda yani Bosna-Hersek ve eski Arnavutluk ve Makedonyadır. Bunların buldukları eyaletlerde artan nüfus iki yüz binden fazladır. Diğerlerinde daha aşağıdadır.

A. Huxely ve iki kitap

Yazan:
HALİDE EDİB

nik başı malûmat verebilir. Fakat felsefi görüşü olan bir fizik âlimine sorarsanız cehaletini tevazula itiraf eder. Der ki, elektrik hadisesi tasnif edilebilir, tarif edilebilir. Fakat elektriğin kendisi ne olduğunu anlatmağa gelince..... Burada âlim susar..... İnsan seyahat ederken eskî kanaatleri kaybolmuş gözlemler gibi elinden gidiyor; fakat yeniden gözlemler almak kolay olduğu kadar yeniden kanaatler edinmek kolay değildir.

«Ben bu seyahatte hayli şeyler kaybettim, fakat onlara mukabil iki mühim ve yeni kanaat edindim: Dünya birçok muhtelif şeylerden teşekkül eder; manevî kıymetler esas olarak doğrudur, lâzımdır ve muhafaza edilmelidir.

«Gerçi bu iki fikrin medeniyet doğduğu gündenberi mevcut ve doğru olduğunu seyahate çıkmadan evvel de biliyordum. Fakat itiyad salkile inandığımız öyle eski hakikatler vardır ki bazan yeni bir tecrübe neticesiyle bize gökten inmiş gibi yeni ve mukaddes görünür. Sırf fikri ve ilmi bir muhakeme ve mantıkla iman etmekle bütün kalbe, hissile, varlığı ile inanmak arasında çok fark vardır.

«Dünyanın muhtelif şeylerden teşekkül ettiğini (1) ilk okumak öğrendiğim gündenberi bilirdim. Fakat darbimeseller doğruluğunu tecrübe ile öğreninceye kadar sırf birer lâftan ibaretir...

«... Seyahat insaniyette tenevvü ve başkalık hakkında ne kadar kuvvetli bir kanaat veriyorsa, insaniyetin birliği hakkında da o kadar kuvvetli bir iman veriyor... Dinler, tavır ve hareket kaideleri, hükümet ve cemiyet şekilleri nihayetsiz başkılıklar gösteriyor, fakat bütün bunların arkasındaki vahdeti de gösteriyor. İtiyad ve kanaat başkılıklarına rağmen her nevi cemaatte bir olan esas kıymetler var..... Bir memlekette sınıf ve asalet esaslarına verilen ehemmiyetin, başka bir memlekette müfrit demokrasinin esas kıymetleri biraz de-ğıştirdiğini görürsünüz... Dünyanın bazı yerlerinde manevî kıymetler bütün ölçüleri atılmış, bazılarında ahmakça bir (materyalizm) in bütün kıymetleri inkâr ettiğini görürsünüz.

..... Seyyah zararsız mübalâğa yapanları, bütün esas kıymetleri inkâr edenlerden ayırd edebilir. Birincilerine karşı müsamaha gösterebilir, fakat ikincilerile anlaşmak imkânı yoktur.»

İşte bu son cümlesile (A. Huxely)nin sırf sanatkâr, sırf hayat seyrirci devri kapanıyor, bütün insaniyete şamil olduğuna inandığı iyilik, güzellik, akıl, ilim, iman kıymetlerini kendine mal edinmiş, onları müdafaa ve telkin etmeği maksad edinmiş bugünkü (A. Huxely) meydana çıkıyor. Ve bugün İngiliz halk tabakasının okuduğu eserler bunlardır.

İkinci devreye «Yeni iyi dünya» romanı başlar. Bu roman hakkında (Yücel) isimli gençler mecmuasında (sayı numarasını hatırlamıyorum) birkaç ay evvel esası bir tenkid çıktı.

Vedad Günyol imzasını taşıyan bu tenkid, bu romanı okuyanlara tavsiye ederim. Aynı mecmua muharrirlerinden İ. Buryan'ın da eseri tercüme ettiğini işittim. Eserin yanlış anlaşılmasına için başına Günyol'un tenkidini konulursa iyi olur zannediyorum. Çünkü eseri (materyalizm) bir reklâm farzeden basit görüşlüler oldu. Halbuki muharrir materyalist bir ideolojinin tam tabkî ile hasıl olacak maskaralığı göstermek istiyor. Bunu takip eden «Gazenin körleri» isimindeki eserinde açıktan açığa muharrir bugün rehber edindiği müsbet sınırlığı (mystisicizm) gösteriyor. Hem müsbet hem sırrı olmak bir tezaad gibi görünse de bunun tarihte muhtelif nümuneleri görüyoruz. Bizde en canısı (Ahiler) teşkilâtı idi.

(A. Huxely) nin en çok etrafında gürültü yapan eserlerinden biri (Ends and Means), yani «Gayeler ve Vasıtalar» ismini taşır. Bu bir roman değil, bir cemiyet sistemidir. Şahıs, muhit, yaş ve sistemin kendi harik tutulursa eser yeni bir dünya yaratmak zihniyetine istinad etmesi bakımından bana Hilmi Zıyanın «Aşk Ahlakını» hatırlatır. Bu eseri ayrıca Akşam okuyucularına tanıtacağım için bugün üstünde durmuyacağım.

Bugün en çok bahsedilen henüz intişar etmiş olan romanı «Birçok yazılardan sonra» ismini taşıyor. Bazı münekkidi, yani münevver zümrenin bir kısmını şartın bu roman A. Huxely'nin felsefesini en bariş şekilde anlatmağa çalışıyor. Yani (Ends and Means) de ortaya attığı hayat görüşünü ve onun cemaate tabikini bir romanda gösteriyor.

Demokrat memleketlerde halkın en çok satın aldığı iki siyasi eser de mânîdardır. Bunların biri İngiliz hükümetinin neşrettiği «Mavi kitap» tır. Bu kitap yeni çıktı ve ilk ayında yalnız İngilterede yarım milyon nüsha sattı. Amerikada, İsvetç İsanında, Almancada da en çok okunan bugün bu resmî eserdir. Beni resmî eserler az alâkadar ettiği için bunun hakkında sarıh bir fikrim yoktur. İkincisi bir Almanın yazdığı (Revolution of Nihilism) yani «Nihilizm inkilâbı» ismi altındaki ve halis bir Almanca yaraşacak ciddiyet ve ağırlıkla yazılmış uzun eserdir. Muharririn ismi Hermann Rauschnig'dir ve Danzig senasının eski reisli, sosyal nasyonalist partisinin en nazif âzalarından. Bu halis Prusyalı Alman eseri daha ziyade vatandaşları için yazmış, vaktile âzası olduğu nazi partisinin Almanya ve dünya için nasıl bir tehlike teşkil ettiğini anlatmağa çalışmıştır. Bütün meşhur siyasi münekkidler (Hitler) in (Kavgam) eseri kadar nazi Almanyasının ruhunu anlattığını söylüyor. Ne kadar satıldığını bilmiyorum. Fakat birçok mecmua ve gazetede resmî yahut kitabının bir tenkid yahut hulâsası görüldüğü için iki yüz milyon İngilizce lisanda okuyan halkı tamamen sarmış olduğu görüyoruz.

(Kavgam) eseri Türkçeye tercüme edilip basıldığı esnada bu kitabı da tercüme etmek Türk okuyucularına tanıtmak faydalı olur zannındayım.

Halide Edib

(1) It takes all sorts to make a world darbi meseline işaret ediyor.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Sulh teklifinde bulunan iki hükümdar

Leopold ve Wilhelmine

iki hükümdar, sulh tavassutunda bulundu.

LEOPOLD

Birincisi Belçika kralı üçüncü Leopold'dur ki diğer isimleri şunlardır: Philippe, Charles, Alberts, Meinard, Hubertus, Marie, Miguel. Kendisi, 1901 senesinde Brüksel şehrinde doğdu. Birinci Albert'in büyük oğludur. 1934 senesinde tahta geçti. 1926 senesinde İsvetç prensesi Astrid ile evlendiyse de, birlikte yaptıkları bir gezinti esnasında zevcesi otomobil kazasına kurban gitti.

WILHELMINE

Sulh mutavassutlarının ikincisi olan Wilhelmine Felemenk kraliçesidir. Hükümdar

line'dir. Üçüncü Guillaume'un ikinci zevcesi Emma'dan dünyaya gelmiş ve 1890 da pederinin vefatı üzerine tahta geçmiştir. Evvelâ annesinin vassılığı altında saltana sürdü. Onunla birlikte Avrupanın birçok şehirlerinde doladı. 1898 da ruştü İlan edildi. Bu münasebete halk onun şerefine büyük şenlikler yaptı.

Üç sene sonra (1901 de) Mecklenbourg-Schwerin düklerinden Henri ile evlendi. Bu zat hükümdarın zevce olmak rolünü oynamıştır. Bu izdivaçtan 1909 da Juliana Louise - Emma doğdu ve hanedan varisi oldu. Meşrutî idareye rağmen kraliçe Wilhelmine sevildiği için memleketinin siyasetinde âmil olmaktadır. Hollandayı 1914 habinde bitaraf bırakmış ve imparator Wilhelm'e kendi memleketinde melce vermiştir.

Şile sahillerinde bir sal bulundu

Şile sahillerinde 20 metre uzunluğunda 9 metre genişliğinde bir sal görülmüştür. Mintaka liman rıyaleti, bu salın kime aid olduğunu araştırmaktadır. Umumiyet itibarile salın şiddetli rüzgârlardan dolayı boş olarak bir iskeleden kopup Şile sahillerine kadar sürüklendiği tahmin edilmektedir.

Kadıköydeki ihtifal

Dün sabah Kadıköy Halkevinde kaymakam, âmirler, müessese müdürleri, Halkevi mensupları bulunduğu halde toplantı yapılmış ve dokuz beş geçe Halkevi reis B. Vechî Bereketoğlu bir nutuk söyleyerek ihtifal açmıştır. Bundan sonra beş dakika sükût edilmiştir. Müteakiben B. Niyazi Tevlik Yükselen bir nutuk söylemiş ve Halkevi reis, İsmet İnönünün beyannamesini okumuştur. Halkevi önündeki Atatürk heykeline çelenkler konmuştur.

Şair Fazıl Kısakürek'in yeni vazifesi

Değerli sanatkâr Necip Fazıl Kısakürek Yüksek Devlet Konservatuarı Garp edebiyatı metinleri profesörlüğüne tayin edilmiştir. Necip Fazıl'ın şahsiyetine yakın bir nisbet ifade eden böyle bir kürsüye tayin edilmesini görmekle memnuniyetimizi kaydeden kendisini tebrik ediyoruz.

İki vapur arasındaki çarpışma davası

Çanakkale boğazında Amasya vapur ile İtalyan bandıralı Tono vapurunun çarpışmasından mütevellid davaya aslıye dördüncü ticaret mahkemesinde bakılmış, Amasya vapurunun hasarına mukabil Tono vapurunun mümessilleri, mahkeme kararile beş bin lira teminat yatırılmışlardır. Dün yine bu davaya devam edilmiştir. Bu celsede Tono vapurunda da hasar bulunduğu sabit olduğundan Amasya vapuru sahibinin de bu hasara mukabil mahkemeye 1500 lira teminat yatırmasına, aksi takdirde vapura ihtiyatî haciz konulmasına karar verilmiştir.

Amasya vapurunun sahibinin Çanakkalede bulunduğu anlaşıldığından karar posta ile kendisine tebliğ edilmiştir. Muayyen müddet zarfında teminat yatırılmadığı takdirde Amasya vapuruna haciz konulacaktır.

Bir motör kayboldu, aranyor

Hasan kaptanın idaresindeki Çalıskan motör, tesrinievvelin 28 sında 95 tonluk demir hamulesile İstanbul limanından Çanakkaleye hareket etmişti. O tarihten itibaren ne motörden, ne de kaptandan hiç bir haber alınmamıştır. Mintaka liman reisi, civar limanlara motörün âki-beti hakkında bir malûmat mevcut olup olmadığını sormuşsa da müsbet bir haber alınmamıştır.

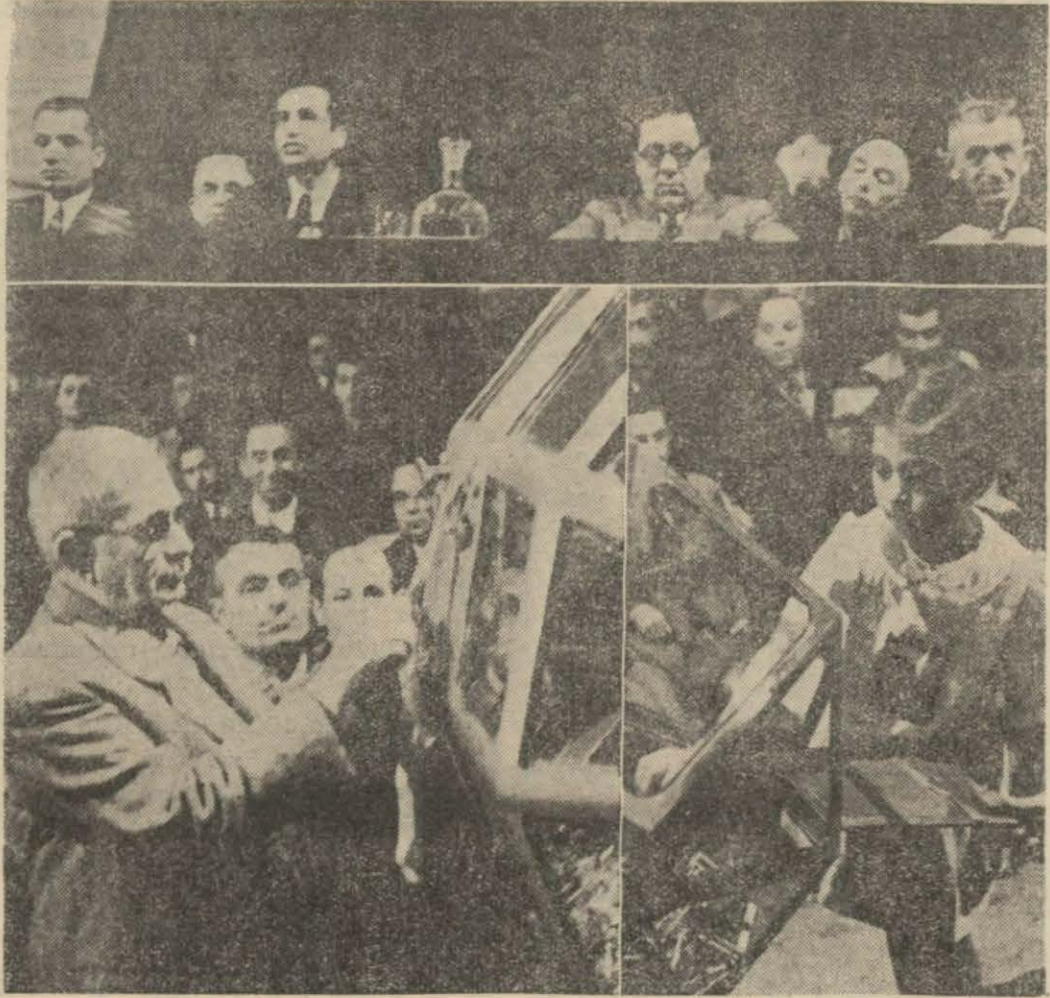
Tam Liste

Millî Piyango bugün çekildi

Bu keşidede kazanan numaraları dercediyoruz

Millî piyanonun ilk keşidesi bu sabah saat onda Beyoğlunda, Asrı sinemada merasimle çekilmiştir. Merasimde millî piyango idaresi erkânı ve kalabalık bir halk kitlesi hazır bulunmuştur.

Şehir bandosu saat onda İstiklâl marşını çaldıktan sonra numaraların çekilmesine başlanmıştır. Tayyâr piyanosunun numaraları iki günde çekilirken Millî piyango idaresi bütün numaraları bir günde çekmeği esas itihaz etmiştir. İkramiye kazanan numaralar şunlardır:

Bu sabah milli piyanonun çekilişinden birkaç intiba

35873	11111	6528	20141	6505	18002	21171	32764	14973	39320	5001	29316
21441						24435	39922	10301	32664	25324	24548
1044	29606	10788	37321	39641	6033	7792	9993	18647	35762	16851	31209
4863	6379	19523	8648	2767	13969	22129	4372	7616	35218	23168	3179
23924	128	31282	36761	9865		27690	11624	27186	37814	5940	4984
35899	13177	35672	37756	21089	358	1689	19078	14542	16649	12370	38800
3195	32000	8184	23364	5166	18551	711	7604	38395	34408	6860	6217
19763	16910	6237	10808	28079	20814	39917	30244	22611	14124	27134	5269
11726	22907	20680	22571			21887					
19500	32189	16259	39085	16797	24617	8694	6955	10007	32497	14496	37019
13742	2963	8865				37197	29122	19766	31040	27883	33305
12235	2760	4415	28407	21331	35702	34716	17733	10812	30567	33596	99750
39731	15621	29419	8329	8921	2995	10755	19623	14070	20157	25950	1183
34317	29094	28737	12339	6201	28585	37837	31120	17649	1386		22232
4822	36469	3109	3627	34218	16158	3499	33805	32770	31268	23594	19618
23042						35406	22384	8444	3666	33233	12924
27362	14729	28176	27408	22474	12128	37168	8110	29524	16349	15955	39474
7799	4580	6595	18760	34821	36317	33308	14960	31885	30599	21484	2280
21704	21288	18725	396			3635	25178	6459	38847	5359	20760
9057	35498	10591	26319	39053	2937	21418	29561	3262	21991	38439	17293
7564	21303	18556	34386	30114	14202	28875	38565	31566	25467	19977	23677
18514	25297	12350	19069	16250	37547	23523	35764	15987	4971	18195	25683
10563	30201	13454	34092	34083	36478	34544	35835	22916	14677	2371	19265
14657	32134					19939	6025	26815	19751	19133	22942
						27331	19734	9486	4924	33346	26913

50 Lira kazananlar

26160	2098	21999	12775	21601	2175
14135	12720	39109	9439	34532	30602
34914	26536	21459	37136	14553	7467
6003	35383	9921	24592	21779	9049
31306	6650	6926	37640	33297	30037
7469					
15615	25337	16085	32374	16192	31067
14847	15313	7930	39485	27227	4160
24201	24151	24645	34458	36937	31477
4570	35072	28821	24442	28448	38605
7951	29217	19134	11575	39584	3779
28909	15171	31909	32707	16620	9994
38411	3673	10493	17645	7632	30281
3003	20746	17418	14494	31720	25886
33037	25069	1134	5390	4938	21584
12627	37070	4961	34850	2421	4545
179	14680	21552	25372	18573	14771
14085	841	18551	8604	20118	15536
25991	37820				
2045	2976	12977	34139	5644	6899
12145	11265	24877	13257	31152	31356
23843	34974	10324	11549	13813	4363
9109	13092	467	17772	16302	18395
27893	31001	36619	972	14447	31673
3504	32034	12058	31304	2145	33639
31458	30756	23950	36008	28134	27738
12611	26428	10432	11285	29623	36461
39459	10747	21851	20530	19924	24326
8976	28168	13598	34420	33040	18278
24717	5286	26242	11768	12388	
12382	37812	34427	33182	25200	22631
6141	16495	3093	35877	10138	33027
31952	35590	8725	538	26465	1648
81722	19176	16813	20700	32633	27471
21208	19456	29447	19329	18368	32170
39672	5212	1625	33084	8567	23751
17813	24322	21177	12207	2060	24812
32412	17005	15834	34060	35844	13537
30516	22568	11811	39342	38388	34680
85919	1762	19825	32381	222	36419
13605	20338	25475	21612	18360	35637
21321	20634	7153	5438	17018	9533
17450	13705	29623	15545	5041	372
9257	7873	8053	20195	12102	27555
7378	31071	38518	19043	11691	11544
34774	1331	7393			
20507	29849	24714	22612	15617	17286
39521	23912	28774	18263	35724	34463
21341	18185	802	7489	1035	12
4696	33602	7048	13970	33044	22649
27747	17935	13853	9923	35954	3077
302	13321	18917	2431	37644	
25273	16062	18032	32706	7513	39651
	14996	8989	3483	37738	2314
6089	34906	21941	14201	10769	7743
5536	23160	36496	3740	35723	32235
3893	22918	24957	5088	21638	8230
6253	28973	27611	12630	11152	5423
15625	18144	33722	32580	14828	24511
11874	17175	674	27391	38984	12427
22969	37955	12088	14502	30311	12214
16854	537	412	14951	1157	21783
19655	25671	31881	23225	21620	1472
26448	29304	25510	26452	22839	37296
15614	27575				
31633	33321	2962	21365	5432	13461
10056	37041	26312	24047	21542	10993
37985	10701	2501	225	26193	12240

80000

Lira kazanan numara

26766

Bu numaranın son iki rakamı ile nihayet bulan bütün biletler 20 lira, yani 1/10 hesabı ile 2 lira amorti kazanmışlardır.

20000

Lira kazanan numara

18188

Bu numaranın son iki rakamı ile nihayet bulan bütün biletler 20 lira, yani 1/10 hesabı ile 2 lira amorti kazanmışlardır.

15000

Lira kazanan numara

14506

Bu numaranın son iki rakamı ile nihayet bulan bütün biletler 20 lira, yani 1/10 hesabı ile 2 lira amorti kazanmışlardır.

12000

Lira kazanan numara

21217

10000

Lira kazanan numara

25698

5000

Lira kazananlar

31822 24467

3000

Lira kazananlar

28211 22791

7221 23899

5552

2000

Lira kazananlar

18574 25861 10490

8358 23773 5545

973 9680

1000 Lira kazananlar

80353 35084 39277 30455 21457

28233 19627 21006 13296 16686

17160 23595 1493 28305 24182

2464 29735 33659 37807 5114

18403 2282 9626 1910 30170

22699 25967 15458 25837

100 Lira kazananlar

10975 2008 18855 39580 35561 31129

21539 17895 2859 35820 4855

37985 10701 2501 225 26193 12240

En Son dakika

Hududumuzda bulunan Bulgar kıtaatı terhis edilecek

Sofya 11 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Bulgar - Türk hududunda bulunan kıtaatın büyük bir kısmı, silâh altına çağırılmış olan son ihtiyat sınıfların serbes bırakılması neticesinde, 20 teşrinisanide terhis oluncaktır.

SPOR

Bayram maçları

Bayram tatilinden istifade edilerek küpler arasında hususi bazı maçlar tertip edilmiştir.

Yapılan anlaşmalara göre Fenerbahçe ile Beşiktaş küpleri bayramın ikinci günü Fenerbahçe stadında karşılaştıklarıdır.

Diğer taraftan Taksim stadında da bayram günleri oynanmak üzere bir turnua tertip edilmiştir. Bu turnuaya Galatasaray, İstanbulspor, Şişli, Beyoğluspor küpleri iştirak etmişlerdir.

Matbuat takımı Ankara'ya gidiyor

İstanbul matbuat takımı bayramın ikinci günü Ankara matbuat takımı ile karşılaşmak üzere pazar günü Ankara'ya gidecek ve maçı müteakip avdet edeceklerdir. Matbuat takımına mensup ve bu seyahate iştiraki evvelce tekrarı etmiş azamın pazar günü saat 13 de Haydarpaşada bulunmaları rica edilmektedir.

İkinci küme maçları

İkinci küme küpleri arasında Süleymaniye stadında yapılmakta olan lig maçları bu stadın yağmurlu dolayısıyla futbol oynamamış bir hale gelmesi yüzünden tamamile tehir edilmiş ve keyfiyet bütün küplere tamim edilmiştir.

Fikstür mucibince bu stada yapılması icap eden maçlar, birinci devre lig müsabakaları nihayetinde bir aykır istirahat devresi esnasında Taksim (Fener ve Şeref) stadlarında yapılacaktır.

Musikimiz ne halde ?

Bizde besteler nasıl yapılıyor? Halk hangi şarkıları tutuyor?

“Saçlarım ak düştü!”, şarkısının bu derece meşhur olmasının sebebi

Geçenlerde bir yazımızda radyomuzun ecebi memleketlere yaptığı neşriyat dolayısıyla musiki hareketlerinden, hangi tarzda eserlerin halk tarafından rağbet gördüğünden, hangi şarkılarımızın ecebiler tarafından beğenildiğinden bahsetmiştik.

Bugün de, son zamanlarda herkesin ağzında dolaşan «Saçlarım ak düştü», «Dizlerine kapansam» gibi şarkıları bestelleyen, bestekâr Sadeddin Kaynakla görüşüyoruz. Şimdiye kadar sayısı yüzden fazla şarkı bestelleyen Sadeddin Kaynakın «Yanık Ömer», «Dursun kaptan», «Balıklar», «Gemiler» ve nihayet yulurarda isimlerini saydığımız eserleri gibi, hemen bütün şarkıları halk arasında büyük bir şöhrat kazanmıştır.

Sadeddin Kaynak diyor ki:

— Bugünkü musikimizin ilerlemesi için ne beste müsabakası yapmak, ne sanatkarlara mükâfat, prim vermek, ne de halk teşvik mahiyetinde propaganda yapmak kâfi değildir. Yapılacak öyle bir şey vardır ki bugöz önünde tutulmadıkça musikimizin istediğimiz tarzda ilerlemesine imkân yoktur. Bu da şudur:

Bugün birçok güzel şarkıların, güzel bestelerin her ağızda başka bir şekilde okunduğunu, bir çok yerlerde feci bir şekilde çalındığını görüyoruz. Bunların bestekârları, eserlerinin kafası gözünü yararak, feci bir şekilde çalındığını ve söylendiğini dinlerken yürekleri parçalanıyor. Bu suretle halk da çok defa, gayet sanatkarane bestelenmiş eserleri berbaad bir şekilde dinliyor, onları böylece tanıyor. Memlekette en yüksek, en büyük musikişinaslar çıksa, bunlar birer âbide halinde musiki eserleri çıkararsalar kendileri de aynı âkibete uğruyacaklardır. Çıkacak şaheserler de aynı şekilde mahvedilmeye mahkûmdur.

Bunun için memlekette çıkan musiki eserlerinin en salâhiyettar mürakıbi olan sahipleri tarafından takip ve kontrol altında bulunmaları için kendilerine bir hak verilmelidir ve bu bir madde kanuniye ile kabul olunmalıdır.

Bir eser nerede yanlış okunursa derhal bestekâr hareketle geçebilmeli, hattâ kanuni takibatta bulunabilmelidir. Bundan başka bir bestekâr çıkaracağı eserin karşısında kimler tarafından okunacağını bilmeli, onların bu işi başarıp başaramayacaklarını anlamalıdır. Hattâ bestekâr, eserini okuyacak adama salâhiyet, bir nevi sertifika vermelidir. Çünkü böyle yapılamazsa bugünkü musikimiz yanlış okuma anarşisinden kurtulamaz.

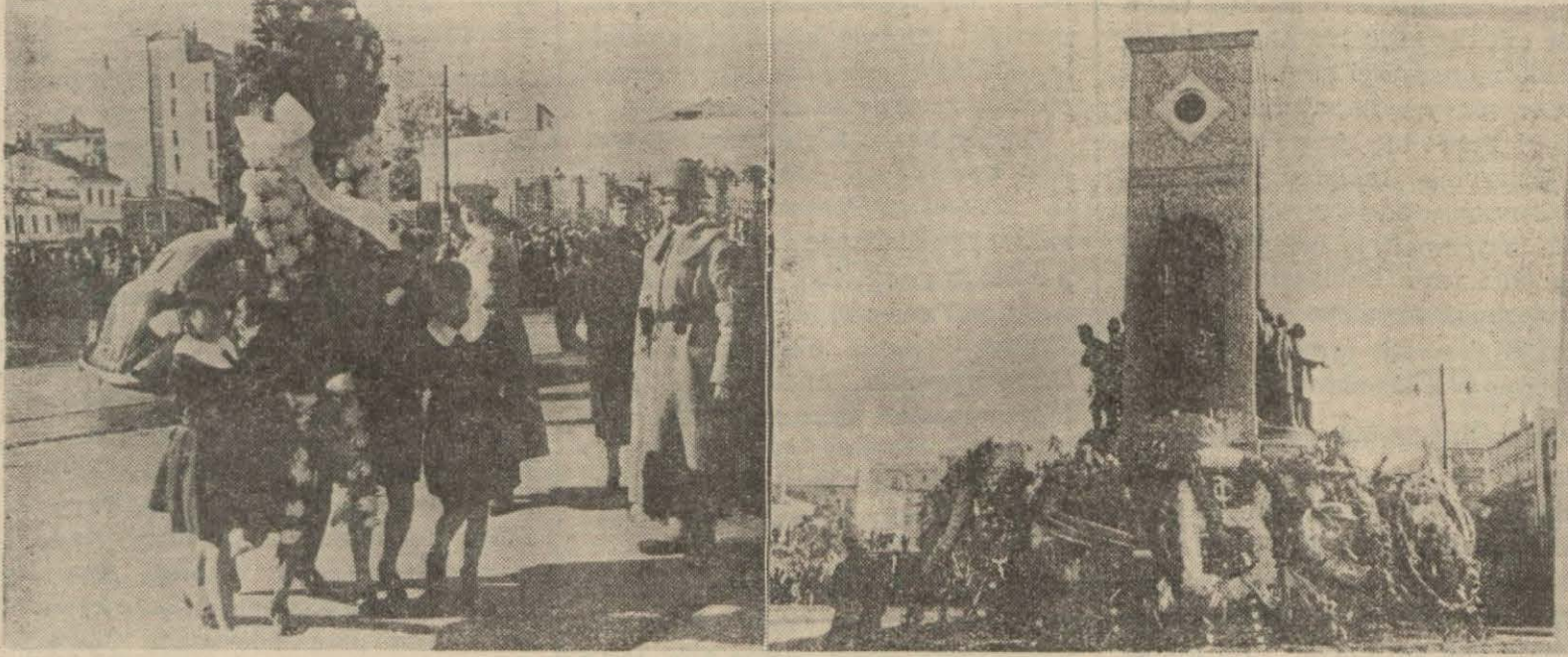
Meselâ son zamanlarda «Saçlarım ak düştü» şarkısını besteledim. Bazan bu şarkıyı dinlerken tüylerim ürperiyor. O derece fena okuyorlar ki...

Sonra musikimizin ilerlemesi, memlekette çok daha güzel besteler çıkması için düşünülmesi lâzım gelen bir nokta daha vardır. Eserin her okunuşunda sanatkarı için bir temettü ayırmak... Bizim memleketteki bestekârlar bir eserden büyük bir temettü almadığı için çok fazla çalışmak mecburi

Düncü merasimden bir kaç intiba

Taksim meydanında âbidenin önünü dolduran insan denizi

İlk mektep talebeieri çelenk götürürlerken va âbideye konuyla çelenkler

Taksimde düncü merasim esnasında ağlayanlar

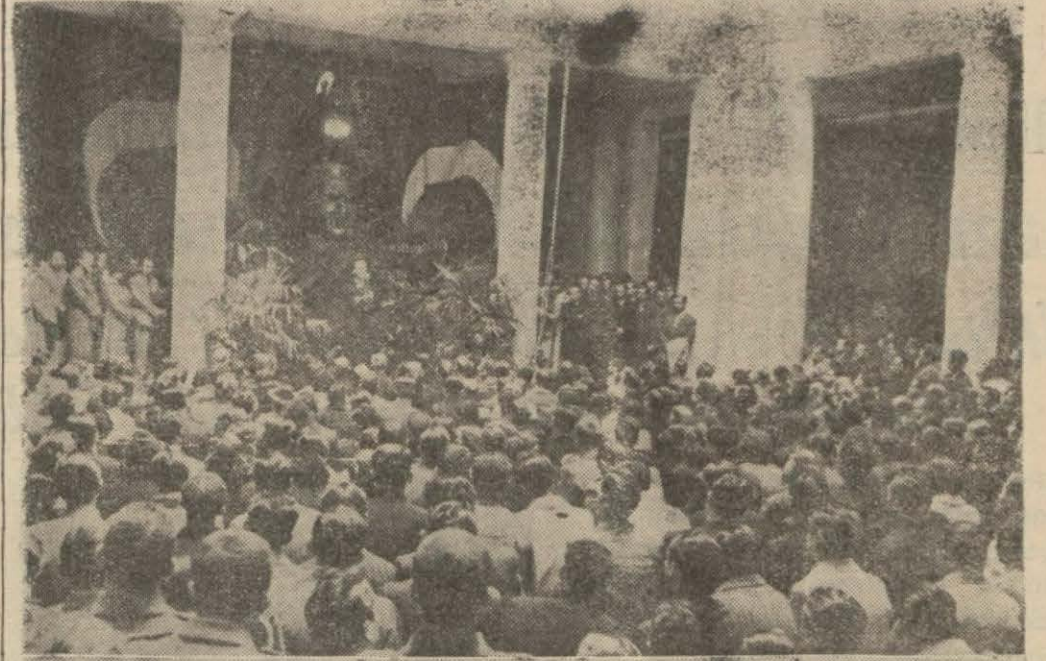

Matem günü münasebetile kapalı duran dükkânlar, Eminönü Halkevinde düncü toplantıda Halkevi reisi B. Ağah Sırrı Levend nutuk söylerken

Yüksek mühendis mektebi talebesi ve Beyoğlu Halkevi azası âbide önünde

Üniversitedeki merasim

1 — Üniversitede Atatürkün büstü önünde huşu içinde toplanan profesörlerle talebe, 2 — Vali, Kumandan ve üniversite erkânı ile talebe yaya olarak Taksime gidiyorlar, 3 — Profesörler ve talebe nutukları dinliyorlar

Kitaplar Mecmualar

Güzel sanatlar mecmuası

Maarif Vekillığının muhtelif neşriyatı arasına bu sefer «Güzel Sanatlar» ismini taşıyan bir sanat mecmuası ilihak etmiş bulunuyor. Sene üç defa çıkarılacağını öğrendiğimiz bu sanat mecmuasının elimizde bulunan ilk nüshası zevkle işlenmiş, resimden musikiye kadar sanatın muhtelif şubeleri hakkında öğretici yazılarla birçok sanat eserlerinin muvaffakiyetle basılmış renkli ve renksiz nümunelerini ihtiva eden güzel bir cild teşkil etmektedir.

Bir tarafına lâle, bir tarafına süm-bül işlenmiş ebrulu bir kapak içine alınan «Güzel Sanatlar» mecmuasının sayfelerine zevkle ve sık sık durarak çevireceksiniz. Eser Atatürk ve İnönü'nün güzel sanatlara meyli teşvik eden sözleriyle başlıyor. Mündericatının başında Maarif Veklimiz B. Hasan - Âli Yücelin «Sanatımız» ismini taşıyan bir makalesi vardır. Bunu Güzel Sanatlar umum müdürünün «Sanatkâr» mevzuu yazısı takip ediyor. (Hünernâme ve minyatür) üzerinde yapılan bir etüdü çevirirken bütün bir sahifeye renkli olarak basılmış iki minyatürün gerek renk, gerek baskı itibarile cidden bir muvaffakiyet olduğunu görüyoruz.

Daha ileride raslanacak her sahife seyirciyi sanat zevkle karışık hakikî bir hayrete düşürerek birbirini takip ediyor ve bu güzel eseri böylece tekrar açıp bakmak ve okumak arzularile kapatıyoruz.

Bizde herhangi bir eseri bu arzu ile kapatmak nadir vukua gelen hâdiselerdendir. Güzel Sanatlar mecmuasının asıl muvaffakiyetini de böyle bir arzu uyandırmasından cesaret alarak iddia etmek kabildir.

Yalnız Güzel Sanatlar mecmuasının bu nüshası için gözümüze çarpan bir noksanı kaydetmeden geçmiyeceğiz. O da bir zekâ ve çizgi sanatı olan ve ayrıca bizde Karagöz

gibi zengin bir tarihi bulunan karikatüre yer verilmemiş olmasıdır. Fakat bu, titiz bir itina ile hazırlanan ve sanatının her şubesine bol bol yer veren Güzel Sanatlar mecmuasının gelecek nüshalarında kolayca telâfi edilecek bir noksanıdır.

Güzel Sanatlar mecmuası bizde ilk çıkan Güzel Sanat mecmuasıdır. Maarif Vekillîği mekteplerde ve halk kütleleri arasında sanat sevgisini artıracak böyle bir mecmuayı bizzat çıkarmak işini üzerine almakla bir eksikliğe cevap vermiş olmaktadır.

Ş. R.

Türklük

Mündericatî âlimlerden mürekkep bir heyet tarafından hazırlanan Türklük mecmuasının bu ay çıkan sekizinci nüshası diğer nüshalarında olduğu gibi Türklüğün alâkadar eden kıymetli etüdlerle intişar etmiştir.

Türklüğün bu nüshası Türk tiyatro tarihini 15 sene geriye götürün yeni bir vesika ile başlıyor. Bu, şair Abdülhak Hâmidin babası Hayrullah efendinin «Hikâye-i İbrahim paşa de İbrahim-i Gülşeni» isimli piyesidir. Mecmuanın bu nüshasında aynen okuduğumuz bu piyes hakkında kıymetli müdekkik ve âlim B. İsmail Hami Danişmend'in yazdığı bir makaleden bu eserin, bizde ilk telif tiyatro eseri zannedilen Şinâsinin «Şair evlenmesi» isimli komedisinden en aşağı on beş sene evvel yazılmış olduğunu öğreniyoruz.

Türklüğün yine bu nüshasında B. Ali Ulvi Elöve varlığı bilinmeyen birçok yazma «Lügat-ı Çagatayî ve Türki-i Osmanî» zeylini vermektedir. Mecmuada ayrıca Selim Nüzhet Gerçek tarafından yazılan «Hayalin hakikati» Refik Ahmed Sevengil'in «On dokuzuncu asırda İstanbul'da bir İtalyan artisti» isimli yazıları ve emcumeni daniş reisinin maarif işahına ait lâyhaları ve diğer birçok kıymetli yazılar vardır.

Garp cephesinde vaziyet

Geçen harbin meşhur Fransız kumandanlarından General Castelnau'nun mütalâası

İhtiyar Fransız kumandanı: "Beklemeği öğrenelim. Muzafferiyet bu sayede elde edilecektir," diyor

Geçen umumî harpte, garp cephesinde ordu grupu kumandanlığını yapmış olan meşhur Fransız generallerinden Castelnau, şimdiki harp hakkında Petit Parisien gazetesine şu beyanatta bulunmuştur:

— İki harbin başlangıçlarında esaslı farklar vardır. Şimdiki harbin başlangıcındaki fark müttefiklerin lehinedir. 1914 de umumî seferberliğe tekaddüm eden gerginlik devresi, ansızın olmuş ve kısa sürmüştür. O zaman siyasi ufuk, birdenbire kararıştı, gerginlik ancak birkaç gün sürmüştü.

Büyük askerî hareket, harbin patlaması akabinde başlamıştı. Harp plânları hakkında evvelden İngiltere, Fransa ve Belçika arasında anlaşma olmamıştı.

1939 da ise, hal bunun tamamile aksine olmuş, endişe devresi çok uzun sürmüştür. Hakiki gerginlik, Almanyanın Çekoslovakya'ya el attığı gün başlamıştır. Haritaya bir göz atınız, Slovyakya el almak, Almanya'ya, Polonyaya çember içine alarak harekete geçmek için muktezâ üçüncü üssülharekeyi temin ediyordu. Kıskaçı kapamaktan başka yapacak bir şey yoktu.

Şimdi muhasamatın başlamasına ve kuvvetlerin taksimine geçelim. Almanya, 1914 senesi gibi şimdi de harbe başlayan kendisi olduğu cihetle, iki cepheye karşı koymağa mecbur kalmıştır. Fakat 1914 harbinde ordusunun kuvveti külliyesini garp cephesine sürmüştü, şark cephesinde ise tedafül bir vaziyet almıştı. 1939 senesinde bunun aksine hareket etmiş, yani şarkta Polonyaya bütün kuvvetile taarruz ederken garpte intizar ve müdafaada kalmıştır. Biz ise bu müddet zarfında kemalî huzur ve emniyetle seferberliğimizi ve tecmümlerimizi bitirdik.

Almanya, müehhar hareket için tamamile serbes olmak üzere meseleyi tasfiye etmek ümidile bütün kuvvetile Polonyaya çullanmıştır.

Biz ise ne yaptık? 1914 senesinde, Alman tecavüzüne umumî bir taarruz ile mukabele etmiştik. Bu taarruzun hedefi, düşmana nerede rasgelelik gelelim derhal hücum etmektir. 1939 senesinde muvakkat bir zaman için Polonya lehinde bir nümayiş yapmak maksadile birkaç kilometre Alman erazisi işgal ettikten sonra bütün hudud boyunda, ileri emniyet müfrezeleri ve arkada her hangi bir harekete karşı derhal mukabeleye hazır ihtiyat kuvvetlerimizle intizar vaziyeti aldık. Binaenaleyh şimdiki Fransız - İngiliz ordularının vaziyeti 1914 senesinden bambaşkadır.

Bu vaziyet, iki hükümetin müste-reken tanzim ettikleri harp plânının neticesidir. Bu harp plânı nedir? Bu plânın esrarını bilmem, fakat bilsem bile söyleyemezdim. Maamafih zannedirim ki bir faraziye yürütmek yasadık değildir.

Bu faraziye de bir taraftan İngiliz - Fransız ordularının, diğer taraftan Alman ordularının bilançolarına ve karşılıklı vaziyetlerine istinad etmek lâzımdır. Bu tahille müteaddid unsurlar ve evveliminde dahili siyaset giriyor. Almanya bir diktaörlük rejimine tâbidir.

Harp zamanında, belki bu bir kuvvet teşkil eder. Fakat zayıf tarafları da vardır. Bu zayıf taraflar, yeni ilhak edilen mntakalarda belriyor. Berlinde gizliden gizliye hüküm süren hoşnutsuzluktan sarfı nazar, son günlerde Pragda vukubulan tezahürler pek mânîdardır.

Bizde ise, Ana vatanda, müstemle-kelerde bütün halk hükümet etrafında yekvücut bir kitle teşkil ediyor. Mükayese lehimize dedir.

Harcî siyasete, ittifaklara ve bey-

General Castelnau

nelmîlel münasebetlere geçelim. Burada denebilir ki, Sovyet Rusyanın Almanya'ya istinadgâhı, halatın idam edilen kimseyi tutmasına benzer.

Almanyanın ihtiraslarından kendilerini tehlikede gören bitaraflar ise ya doğrudan doğruya bizim davamıza tevaccühkâr, yahut açıktan açığa Alman - Sovyet manzumesine aleyhdardırlar. Türkiyenin vefakârlığı, bizi Akdenizde her türlü endişelerden kurtarıyor. Harcî siyaset sahasında da vaziyetimiz çok iyidir.

914 ve 939 Alman orduları
Şimdi askerî sahaya geçelim: 1914 senesindeki Alman ordusu fikrimce eski Roma lejyonları zamanındanberi görülmemiş en kuvvetli bir harp âleti idi. 1939 senesindeki Alman ordusu 120 fırkalık kuvvetine rağmen bu seviyeye varmaktadır.

Kuvvetini istisgar etmek mânâsız bir şeydir. Fakat fikrimce Alman ordusu, talimi, bilgisi ve yüksek kumanda heyeti bakımından açıkça Fransız ordusunun dunundadır. Bugünkü İngiliz kuvvetleri ise 1914 senesinde olduğu gibi değil, fevkalâde mücehhez, talimî, harp ve darbe teşne hakiki bir ordu teşkil eder. Vel-

hasıl müttefik ordular, tam bir emniyetle muharebeye girişebilirler.

Şimdi de hava ordusundan bahsedelim: Bidayette biraz kararsızlık görülebilir. İngiliz - Fransız hava kuvvetlerinin tamamile hâkim olacakları günü bekiyerek Alman hava kuvvetlerini muvaffakiyetsizliğe uğrattıkları sabittir. Önümüzdeki ilkbaharda İngiliz - Fransız mutlak hava hâkimiyeti bir emri vaki olacaktır.

Denizlerde İngiliz - Fransız tefevvuku ezicidir. Hiç bir Alman filosu, denizde muharebeyi göze alamaz. Almanlar bize mevzî zararlar ıka edebilirler. Fakat hiç bir zaman biz deniz yollarımızı takipten medemeler. Zannımca bu tefevvuk ve Almanyanın zayıf malî ve iktisadî vaziyeti harp plânımızın tesbitinde esaslı bir unsur olmak lâzımdır. Bu, vaziyetimizin en kuvvetli tarafıdır. Bundan istifade etmek lâzımdır.

Fransanın müdafaası sistemi

Fransanın şimal hududu, gerek müdafaası için ve gerek düşman hücumunun akametini takip edecek olan mukabil taarruz için kuvvetli bir surette organize edilmiş bir muharebe meydanı gibi görünüyor. Bu müdafaası sistemi, bize kuvvet tasarruf etmek imkânını veriyor.

Bu vaziyete göre harp plânı, Almanyanı Fransız cephesinde muharebeyi kabul etmeğe icbar etmekten ibaret olabilir. Bu netice, Almanyanı harp malzemesini yenileştirmekten menedecek iptidai maddeler tedarikinden mahrum edecek olan sıkı bir ablukanın tatbiki ile elde edilebilir. Bu sayede Almanya, garp cephesinde, kendisi için meşum neticeler verecek bir askerî hareket yapmağa mecbur kalacaktır. O güne intizaren müttefiklerin kara orduları vaziyetlerini daha ziyade kuvvetlendirmek için bu intizardan istifade edebilir.

Neticeyi mi istiyorsunuz? Fransızlara nasihatim şudur: Intizar etmeği öğrenmeliyiz. Bilirim ki, beklemek bizim tabiatımız icabı değil. Fakat muzafferiyetin bu sayede elde edileceğine göre beklemeği öğrenmeliyiz.

Tayyare hücumları

Tayyareler kaç şekilde bomba atarlar?

Bu defaki muharebede sık sık tayyare hücumlarından bahsedilmektedir. Tayyarelerin deniz ve karadaki hedefleri bombardıman etmeleri için birbirlerinden farklı üç usul tatbik ediliyorlar. Bu üç usul şunlardır:

1 — Yüksek irtifadan bombardıman

İnhizaf ve rüzgâr, tayyarelerden atılan bombaların muayyen bir hedefe isabet etmelerini güçleştirmektedir.

Fakat İspanya harbinden alınan neticeler, atılan bombaların hedefe isabetini mükemmelleştirmiştir.

Bir tayyare, bombardıman etmek istediği hedeften oldukça uzak ve pek yüksek irtifada varınca plâne bir uçula alçalarak hedeften 500 metre yüksekliğe varınca bombasını atar. O esnada tayyarenin süratî azalmış olduğu cihetle, bombalar, hedefe isabet ederler.

Havas ajansının bir tebliğine göre, Alman tayyareleri Skoçyada Forth'teki büyük köprüye yaptıkları taarruz esnasında bu usul ile bombalarını atmışlar, fakat hedefe isabet ettirememişlerdir.

2 — Pike uçuşla bombardıman

Pike, yani yukarıdan aşağıya doğru seri bir uçuştan sonra tayyare yukarıya doğru kalkarken hedeften alta ytm metre yükseklikten bombalarını salveriyor. Bu usul, ekseriyetle gemilere yapılan taarruzlarda kullanılmaktadır.

3 — Yerdeki hedefe hücum

Tayyareler, yerden birkaç metre yükseklikte uçarken, hedefe şiddetli mitralyöz ateşi açmakla beraber, bombalarını atıyorlar. Bu usul, asker kafilelerine hücum için kullanılıyor.

KÜÇÜK İLÂN

okuyucularımız arasında
**EN SERİ,
EN EMİN
EN UCUZ**
vasıta'dır. Alım satım, kira işlerinde iş ve işçi bulmak için istifade ediniz!

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABIALI

Yazan: SÜLEYMAN KÂNI İRTEM — Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur.
Tefrika No. 117

Musa Kâzım efendinin şeyhislâmlığı, masonluğu hakkındaki hücumlara cevabı

Biz de unutmamalıyız ki bu yön Türkler ekseriyetle fransasondurlar.

Bizim mabedlerimizden - localardan - dir ki onlar kendisinden pek bereketli semereler beklediler bu işi başarmalarına saik olan masonluk ve ihtilâl ruhunu almışlardır).

Demiş idi. Bunun üzerine içtimada; [Saburane enerjileri, fasulasız safleri, ıcazkârane fedakârlıkları irticain ve vahşetin bütün kuvvetlerine galib gelen yön Türklerin pek tahsine değer ihtilâl hareketleri karşısında Türkiyedeki hemşire localara samimi bir sempati ve kardeş selâmı arz ile başardıkları büyük istihlâs ve inkişaf ışından dolayı kendilerini tebrik ve Türkiyede masonluğun adalet, hürriyet, uhuvvet idealinin tamamile tahakkuk edebilmesini temenni ederiz.] kararı itihaz olunmuştur.

Doktor Nâzım beyle binbaşı Cemal bey - Cemal paşa - Meşrutiyetten sonra İttihad ve Terakki komitesinin mümessilleri sıfatile Parise ilk gitdikleri vakit şereflerine (Les admirateurs de l'univers) locasında yapılan törende Osmanlı ülkesinde Fransız Grandoryanının himayesinde frans mason locaları tesisi hakkında müzakereler cereyan eylemişti. (1) O günlerde İttihad ve Terakkînin nüfuzlu şahsiyetlerinde mevcut kanaate göre:

Avrupa farmasonluğuyla tesis ve idame edilecek bu rabita ve iyi münasebetlerin siyasi işlerde bile tesiri ve faydası görülebilecekti.

İttihad ve Terakki mahfillerinde bu ümid senelerce muhafaza edilmiş, bunun boşluğu ancak Balkan muharebesinin elim neticesi üzerine yapılan yardım taleplerinin akamete uğramasıyla masonluktan siyaseten bir fayda temin edilemeyeceğine katî kanaat getirilmiştir.

Meşrutiyet devrinde iki defa şeyhislâm olan Musa Kâzım efendi de farmasonluğa intisap eylemişti.

Beyoğlunda mason locasına kabul olunacağı sırada usulden olduğu üzere geçirdiği imtihanın parlaklığı masonlar arasında daima takdirlerle yadedilirdi.

Kemal paşa zade Lâstik Said bey Musa Kâzım efendinin ilk meşihatinde (5 Recep 1328 - 10 muharrem 1330) şu kıtayı inşad eylemişti:

Hâni sabık ile sultanı zaman beyninde, Bilmiyorduk, var imiş meslekü meşrepte tezadi Farmason zümresine hasmı anid idi Hamid; Cahî fetvayı acep farmasona verdi Reşad!

Selânik mebusu Musevî Karasu efendi farmasonlar arasında büyük mevki sahibi idi. Buna ve Musa Kâzım efendinin farmasonluğuna ima ile:

Yol açarken makdemi Musa için deryayı Nûl Öptürür destin bizim Musayê şimdî Karasul Beyiti de irad edilmiş idi.

Birçok âzasının, hele şeyhislâm Musa Kâzım efendinin farmasonluğu İttihad ve Terakki muhalifince cemiyete hücum için en birinci silâh olarak kullanılmıştır. O kadar ki bu hücumlardan şahsen pek müteessir olan zavallı hoca nihayet bir beyanname neşrederek farmasonluğu hakkında gevelemeğe, imanının sağlamlığı hakkında teminat vermeğe mecbur kaldı!

Abdülhamid'in hal'ine fetva veren şeyhislâm Ziyaeddin efendiden sonra meşihat makamında sekiz buçuk ay Sahip Molla bey, beş ay Hüsnü efendi bulunmuş, Hakkı paşa sadaretinde bu makama birinci defa Musa Kâzım efendi getirilmiş idi.

Musa Kâzım efendi dersîâm hocaları arasında fazlülmile maruf bir zat idi. Vükelâ meclis mazbatalarında vükelâdan her biri sorulsa imzasına makam isimlerinin tam altına ortaya atardı. Musa Kâzım efendi ise imzasını makam isminin alt hizası biras fasılah bırakılmak suretile sağ tarafta madden yazardı. Buna sebep olarak ta meşihat makamına karşı beslediği hürmet ve edeb olduğunu, kendisine gelinceye kadar bu makamı pek çok fazlırfan sahipleri, asırlara-

nun en büyük iltükemal erbabı, en yüksek şahsiyetleri işgal eylemiş olup kendisinin bu gibi zevatın çömezî bile olamayacağını beyan ederdi. Musa Kâzım efendi servet sahibi değildi.

Sultan Reşad bir gün istabâhın müdürü miralay Şeref beye:

— Patriğin bile atı, arabası varmış. Bizim şeyhislâm efendi - Musa Kâzım efendi - ise kira arabasıyla gidip geliyormuş. Uygun bir araba ve iki at tedarik edip kendisine götürünüz.

Emrini vermişti. Şeref bey saray atlarından ikisi ile beraber bir arabayı şeyhislâm efendiye götürmüştü; şeyhislâm efendi de padişahın nadir görülen bu ikramına karşı şükranını arz etmişti.

Musa Kâzım efendi meşihatten infisal edince bu makamı yedi ay Abdurrahman Nesip ve altı ay Cemaleddin efendiler işgal etti; Cemaleddin efendi yerine Esad efendi tayin olundu.

Esad efendi ihtiyarlığı hasebile vükelâ meclisinde müzakere esnasında uyuklardı. Arkadaşları efendinin bu halinden hep müsteki idiler ve buna ancak iki ay tahammül ettiler. Esad efendi âyan azalığına naklolunarak meşihat neş'et ettiği ilmiye sınıfına irca olunan Evkaf nazırı Hayri efendiye tevcih olundu. Hayri efendi de bu makamda iki sene kaldı. Said Halim paşa sadaretinde Musa Kâzım efendi ikinci defa olarak meşihata getirildi.

Musa Kâzım efendinin ikinci şeyhislâmlığı iki buçuk sene sürmüş, efendi Vahideddin zamanında üç buçuk ay kadar hizmetten sonra Talât paşa ile birlikte çekilmiştir. Musa Kâzım efendi ilk meşihatında sultan Reşadın verdiği atları infisali üzerine besliyerek satmış olmalı idi ki bu defa meşihata geçtiği vakit yine atsız kalmıştı.

Sultan Reşad bu kere de şeyhislâma iki at ihsan eylemeği padişahlık zimmetine borç bilmişti!

Musa Kâzım efendi ilmi kadar hamiyetle de maruf idi. Balkan harbinin felâketlerinden pek müteessirdi. Bozgun haberleri tevalî ettikçe kapıldığı yeise payan olmuyordu.

Bir gün Talât bey Bulgarlara karşı hezimetlerde kendisinin gönüllü neferliği esnasında şahid olduğu fecî hal ve vakaları izah ederken Musa Kâzım efendi kendini tutamamış ve:

— Bu adamlar Allahtan da mı korkmuyorlar? Bu ne dinsizlik? Ne imansızlık!...

Demişti de Talât beyden: — Ah, efendi! Allah korkusu insanı cennete kadar götürebilir! Fakat Sofyaya gitmek için insanda başka bir iman kuvveti olmalıdır!

Cevabını almıştı.

Umumî harp esnasında Almanya imparatoru İstanbula gelince Yıldızda kendisine tahsis olunan merasim dairesine hükümet ve saray erkânına davet etmişti.

İmparator burada şeyhislâm Musa Kâzım efendiye Naci paşa tercümanlığıyla islâmiyete dair bir çok sorular irad etmiş, Musa Kâzım efendinin açık fikirlerine karşı takdirde bulunmuştu. Avrupa ricâlini Osmanlı devleti lehine kazanmak için masonluğun, Arnavutları celb için bekaşlığın tevessüüne müsaid bulunmak faydalı olacağını düşünenler az değildi.

Buna mukabil daha ilk günlerde müteassip zümreler, cahil halk tabakaları arasında meşrutiyetî dine karşı hürmetsizlik, ahlakâ ve millî ananelere karşı mübalâtsizlik ile tevli edenler pek çoktu. İş başında bulunanlardan bazılarının bu yolda hareketleri böyle zanları takviye edecek bir mahiyet arz ediyordu.

(1) N. Nicolaïdis: Une aimée de Constitution (1909)

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Eski bir tablo

Aziz gülümsedi, arkadaşlarına:

— Hepiniz başınızdan geçen vakaların en garipini, en tuhaf aşk hikâyelerini anlatınız. Şimdi de beni dinleyin bakalım. Öyle zannediyorum ki, benimkinin yanında sizin maceralarınız, garabet cihetinden, oldukça sönük kalacaktır. dedi.

Kibritini çakıp sigarasını yaktıktan sonra anlatmaya başladı:

— Çok küçüktüm. Kendisini «Lütfi amca» diye çağırırdım bir tanıdığım vardı. O benim hakikaten amcam filân değildi. Hatta ailemize bir akrabalığı bile yoktu. Lâkin ben çok sevdiğim bu delibaş, coşkulu adama «Lütfi amca» adını koymuştum. Ona benim taktığım isim pek uygun gitmiş olacak ki, kendisini herkes «Lütfi amca» diye çağırmağa başladı.

Lütfi amcanın resim yapmağa pek meraklı vardı. Hatta sonradan, büyüdüğüm zaman öğrendiğime nazaran kendisinin birçok tabloları da arkadaşları arasında pek ziyade beğenilmişti. Ona şöret kazanmamış bir sanatkar nazariye bakarlarmış...

Hiç unutmam bir gün babam bana bir keçi yavrusu almıştı. Bahçede onunla altalta üstüste oynuyordum. Bu sırada elimize Lütfi amca geldi. Benim bahçede keçi yavrusu ile oynadığımı görünce gülerken karşısında durdu. Uzun uzun benimle keçinin halini seyretti. Arasına:

— Ne güzel, ne güzel... diyordu.

Lütfi amcanın elinde kara bir kutu vardı. Sonradan bunun bir fotoğraf makinesi olduğunu öğrendim. Lütfi amca o günü benim keçi yavrusu ile beraber birkaç poz resmini çekti. Bu resimleri babama verdiğim için hâlâ saklım. Zavallı Lütfi amca-cıkı!

Lütfi amca bu kadarla da kalmadı. O zamanlar benim bahçede keçi yavrusu ile oynamamı pek beğenmiş olmalı ki, bu vaziyette bir de yağlı boya resmini yapmak istedi.

Artık hergün üçümüz, ben, Lütfi amca, keçi yavrusu bahçede beraberdik. Keçi yavrusu ile ben yampuru erik ağacının altında oynarken Lütfi amca elinde fırçası resmini yapıyordu. Lütfi amca bunun için hafalarca uğraştı. Hatta ben bazen mütemadiyen keçi yavrusu ile oynamaktan bıkyordum. O zaman Lütfi amca:

— Haydi Azizciğim... Keçi ile biraz daha oynat. Bir parça daha, bak sana yarın çikolata getireceğim. diyerek gönlünü almaya çalışıyordu. Nihayet benim keçi yavrusu ile resim bitti.

Herhalde bu o zamanlar çok güzel bir resim olmuştu ki babam Lütfi amcaya:

— Şunu bize hediye et!... diyordu. Fakat Lütfi amca:

— Yooo... O benim en güzel eserim... demiş ve bu tabloyu kimseye vermedikten mada müsteri çıktığı halde de satmamış... Bu nu da sonraları babamdan öğrendim...

Vakı Lütfi amca yaptığı resmi bize vermemişti. Fakat onun çektiği fotoğraflar aynen tablonun eşi idi. Zaten Lütfi amca da resmi yaparken bana fotoğraflardaki pozu verdimişti. Aradan seneler geçti. Lütfi amca ortadan kaybolmuştu. Zaten o macerayı, seyahati, kayıtsı, serresi bir hayat sürmeği pek severmiş... O zamanlar da pek uzun bir seyahate çıkmış. Bir aralık Lütfi amcanın Mısırda öldüğünü işittik, ve kendisine çok acıdı.

Ben artık büyümüşüm. Güzel sanatılara merakım vardı. Bir aralık Lütfi amcanın arkadaşlarından birine rasladım. O bana:

— Lütfi hakikaten kuvvetli bir sanat-kârı, dedi, fakat pek macera delisi idi. Çok intizamsız yaşıyordu. Hiç meshur olamadı. Mısırda öldüğü zaman birkaç tablosu oldukça mühim bir paraya satılmıştı. Hatta Lütfi'nin sağlığında, bütün sefaletine rağmen satmadığı bir tablosu vardı, ismi de: «Keçi yavrusu ile mavi çocuk...» tu. Zavallı öldükten sonra bu tablo da satıldı. Çok zengin, genç bir Mısırlı kadın onu yüksek fiyatla aldı... dedi.

Bu sözler üzerine yerimden fırladım, heyecan içinde sordum:

— Tablonun ismi «Keçi yavrusu ile mavi çocuk» mu dediniz?

— Evet «Keçi yavrusu ile mavi çocuk...» dedi.

Tefrika No. 125

SEVİLEN KADIN

O gece, babasının evinden çıkınca asabiyet ve yeis içinde tirl tirl titriyordu. Feleğin ona onadığı son oyunu pek çirkin bulmuştu. Annesiyle, hakiki annesile karşılaşmak saadetine nail olmuşken onun boynuna sarılamamış, ona:

— Anneciğim! - diye muhabbetle bakamamıştı.

Zira annesinin rakibesiydi, Kendisi Vehbinin metresiydi. Annesi ise aynı adamın zevcesiydi.

Bazı kırler, bazı fenahklar unutulabilir. Fakat bazılarının de izleri hayatın sonuna kadar kalır. Ebediyen silinemez. Bu mânasebede de öyle bir şeydi. Süzi, yalnız vücudunu değil, bu sefer ruhunu da kirienmiş sayıyordu. Ömrünün sonuna kadar üzerinden atamıyacağı bir lekeyle damgalanmıştı.

Babasının otomobili onu Beyoğlu-na doğru uçururken müstekreh vaziyetinin dehşetini düşünüyordu. Renza yanındaydı. Ona sokuluyordu. Fakat kardeşinin - yahut daha doğrusu can dostunun - fikirlerini büsbütün

— Aman bu kadının adresini biliyor musunuz?...

— Maalesef bilmiyorum...

İşte bu sıralarda bir aralık yolum Mısır'a düşmüştü.

Bu sıralarda Lütfi amcanın tablosunu satın alan kadını arayıp bulmak aklımdan bile geçmiyordu. Onu nasıl bulabilirdim. Ne ismini biliyordum, ne adresini. Lütfi amcanın tablosunu satın alan kadın!... Sarı çizmeli Mehmed ağa!...

Bu sıralarda Sacide adında genç bir kadını tanıdım. Sacide sekin senedenberi yazları İstanbulda geçiriyormuş. Genç, zengin, çok cana yakın bir düdü.

Onunla aramızda hafiften hafife pek tatlı bir arkadaşlık başlamıştı. Hatta bir gün Sacide beni evine çay içmeğe davet etti.

Kalktım, gittim. Bugünkü gibi Hatırdadadır. O günü sırtıma lâciverd bir kostüm vardı. Hizmetçi beni misafir salonuna sokunca az daha hayretimden bir çığlık koparacaktım. Lütfi amcanın senelerce evveli yaptığı tablo, «Keçi yavrusu ile mavi çocuk» tam karşındaki duvarda idi.

Bakın onu söylemeği unuttum. Lütfi Amca beni «Mavi çocuk» diye çağırırdı. Gözlerimin çok koyu mavi renginden dolayı bana bu ismi vermişti. Hatta keçi yavrusu ile resmini yaparken sırtıma da mavi bir gömlek giydirtmişti.

Şimdi Sacidenin evinde çocukluğumun bu mühim hatrasını görünce bütün o eski günler yeniden hayalimde canlanmıştı. İşte Anadoluhisarında evimizin bahçesindeki yampuru erik ağacı, işte sevgili keçi, işte kısa kollu mavi gömleğim, kısacık pantolonum... Hey gidi günler heyl!...

Birdenbire aklıma geldi. Aynen bu vaziyette Lütfi amcanın çektiği küçük fotoğrafı yanımda, cüzdanımda idi. Onları çıkardım. Bakıtım. Fotoğraflar tamamile bu tablonun aynı idi. Ben böyle dalmış düşünürken arkamda bir ipek ışığı, bir ayak sesi işittim. Başımı çevirip baktım. Sacide odaya giriyordu. Genç kadın benim duvardaki tabloya uzun uzun baktığını görünce gülümsedi:

— Bu, dedi, benim en çok sevdiğim tablodur... Allah aşkına su mavi çocuğun güzelliğine, sevimliliğine bakınız... İnsana bu yumurcağın yanaklarını sıkamak arzusu gelmiyor mu?... Öyle tatlı bir çocuk ki!...

Bir kanapeye gömüldü. Son derece muntazam bacaklarını birbirinin üstüne atarak bir sigara yaktıktan sonra gülümsedi:

— Bu tabloyu Lütfi adında meşhur olmamış bir sanatkar İstanbulda yapmış... Şimdi kimbilir bu eserdeki mavi çocuk ne halde-dir? Belki de bir delikanlı olmuştur. Belki ihtiyarlamıştır... Herhalde onu görmek isterdim.

Bu esnada ben ayağa kalkmıştım. Maviye yakın açık laciverd elbisemle Lütfi amcanın tablosunun önünden geçiyordum. Birdenbire Sacide:

— Şayın hayret birşey... dedi, fakat siz «Mavi çocuğa» ne kadar benzeyorsunuz... Aynı sima, aynı gözler... Tevekkeli sizi gördüğüm zaman âdetata tanır gibi olmuştum. Demek bu benzeyiş beni aldatmış...

Bu sefer ben gülümsedim:

— Bu ressamın mavi çocuk adını taktığı benim... dedim.

Hâlâ elimde duran Lütfi amcanın çektiği fotoğrafları Sacideye uzattım:

— Bakınız, dedim, bunlar da aynı pozda çekilmiş fotoğraflarım... İşt yampuru erik ağacımız. İşte delişmen keçi... Ve işte ben.

Sacide:

— Bu fevkalâde bir macera... diyordu, fevkalâde amma. Senelerce hayran hayran seyrettüğüm mavi çocuğa bir gün ras geleceğimi hiç umar mıydım? İlahi mavi çocuk.

Bu garip macera Sacide ile aramız pek samimleşmişti. Onunla hayatımın en güzel aşk günlerini yaşadım. Ondandı ayrılacığım günü bana «Keçi yavrusu ile mavi çocuk» tablosunu hediye etti... Hikmet Feridun Ss

KONGREYE DAVET

Göztepede Kadıköy 5 inci ilk okul himaye cemiyetinin yıllık kongresi 19/11/939 pazar günü saat 10 da yapılacakından sayın üyelerin teşrifleri ilân olunur.

Radyo

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Dalga uzunluğu
Türkiye Radyosu
1648 m. 182 Kc./s. 130 Kw.
Ankara Radyosu

T. A. P. 31.7 m. 9465 Kc./s 20 K. W.
TÜRKİYE SAATİLE
CUMARTESİ 11/11/939

13,30 Program ve memleket saat ayarı, 13,35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 13,50 Türk müziği, Çalanlar: Vecihe, Reşat Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan, Okuyan: Semahat Özdenise 1- Kürdülhıcakzâr peşrevi, 2- Bimen Şen - Kürdülhıcakzâr şarkı: (Ateş aşkın dile etti eser), 3- Kemanî Sadî - Segâh şarkı: (Ruhumda ölen), 4- Faize - Nîkriz şarkı: (Gönül ne için ateşe yansın), 5 - Falz Kapancı - Nihavent şarkı: (Gel güzelim Çamlıcağa), 6- Ruşen Kam - Kemence taksimi, 7- Yesârî Asım - Suznak şarkı: (Ümitlerim hep kırıldı), 8- Falz Kapancı - Hüzşam türküsü: (Büklüm büklüm sırma saçın Emine), 9- Halk türküsü: Yürü dilber yürü, ömrümün varı, 14,30 Müzik (Riyaseticümhur bandosu: Şef: İhsan Küncer), 1- Franz von Blon: Marş, 2- Chopin: Ağır vals (La minör), 3- Auber: La Muette de Portici üvertürü. 4- J. Massenet: (1) Marş (2) Balet havası. (3) Angelus (4) Fete Boheme, 15,15-15,30 Müzik (Dans müziği - Pl.)

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri (14 okuyucu sıra ile), idare eden: Mesut Cemil, 20 Konuşma, 20,15 Türk müziği: Karışık program Çalanlar: Hakkı Derman, Şerif İçli, Hasan Gür, Hamdi Tokay, Basri Üflet, 21 Müzik (Küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın), 1- Brahms: Macar dansı, No. 20. 2 - Paul Lincke: Emine (Mısır Srenadı), 3- Hartmann: Thrym efsanesi (Bale), 4- Toman: Viyana hülyaları (Vals), 5- Korsakov: Şehrazad, 6- Malvezzi: Endülüs çiçekleri (İspanyol dansı), 7- Brahms: Grav suit, 22 Memleket saat ayarı, ajans haberleri, 22,45 Haberler, 22,15 Konuşma (ecnebi dillerde), 22,45 Müzik (Cazband-Pl.), 23,25-23,30 Yarınki program ve kapanış.

18 Program, 18,05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18,25 Müzik (Radyo caz orkestrası), 19, Türk müziği: Geçit konseri

Alman taarruzu korkusu

(Başta 1 inci sahifede)

İki şehir tahliye ediliyor

Amsterdam 10 (A.A.) — Baarn ve Zoits şehirleri süratle su altında bırakılacağından bu şehirlerin ahalisi tahliye emri almışlardır.

Amsterdam 10 (A.A.) — Hollanda hududunda Alman kıtaatının tahşidat yapması üzerine, hükümet, Maas ve Merwede nehirlerini, icabında yeni bir su baskınına hazırlamak üzere, bu nehirler üzerinde her türlü seyrüseferlerin tatilini emretmiştir. Hollanda motörlü kıtalarının harekâtile aynı zamanda alınan bu yeni tedbirin halk arasında endişeyi artırdığı söyleniyor. Amsterdam ticari nakliyat mahfilleri, bu son tedbirlerden bilhassa müteessirdirler. Ne olursa olsun, Hollanda son hadde kadar kendini müdafaaaya hazır. Başka sevkulceys merkezlerde, silâhlı nöbetçiler, ilk işarete bendleri açmağa imade, gece gündüz bekliyorlar.

Kayzer de ikametgâhını terkedecek

Amsterdam 10 — Tahliye plânları, büyük bir doğrulukla tanzim edilmiştir. Lüzumu halinde ikametgâhlarını terkedecek olanlar meyanında, Doorn da oturan sabık Kayzer de vardır.

Hududa asker gönderiliyor

Amsterdam 10 (A.A.) — Bütün Hollanda da ihtiyat tedbirleri artırılmıştır. Su hattına ve Alman hududuna, doğru giden müteaddit askeri kafileler görülmektedir.

Diğer taraftan, Almanya'dan gelen postanın, gazetelerin ve trenlerin git gide artan teahhurler yaptıkları kaydediliyor. Bu teahhurler, Almanya'nın garbinde ve şimali garbisinde yapılmakta olan tahşidatla atfedilmektedir.

İngiltere müdahale edecek

Paris 10 (A.A.) — Hollandanın gelen vahim haberlerden ve bilhassa Alman süvarisinin hudut boyunca tahaşşudu hakkındaki malûmatın bahsedene Temps gazetesi diyor ki:

Londra, Hollandanın bitaraflığını tehlikeye düşürmemeye çalışıyor, fakat bu bitaraflık Almanya tarafından ihlâl edildiği takdirde, İngiltere müdahale edecektir. Esasen nazi taarruzu başladığı takdirde, Hollanda hükümetinin İngiltere ve Fransaya müracaat edeceğinden şüphe edilmemektedir.

Fransanın hazırlığı

Londra 10 (A.A.) — Müttefik orduları kumandanlığı şuna katıyen emindir ki, eğer Belçikanın endişeleri tahakkuk eder ve Almanya Belçikaya taarruz ederse, Almanlar geçen harbin başında kazandıkları muvaffakiyeti elde edemeyeceklerdir. Müttefik ordular, Almanlara çok hararetle bir kabul yapmağa hazır bulunuyor. Alman kıtaatı Belçikaya girdiği takdirde İngiliz or-

Büyük matemimiz

(Başta 1 inci sahifede)

ziyaret geç vakte kadar devam etmiştir. Başta Millî Şef olmak üzere hükümet erkânı, Parti, Halkevi, bediye ve diğer umumi ve hususi müesseseler ve eshas tarafından Atatürkün kabrine yüzlerce çelenk konulduğu gibi şehrin içerisindeki Atatürk anıtlarına da yüzlerce çelenk konulmuştur. Şehrin birçok büyük mağazalarının ve müesseselerinin vitrinleri büyük matem gününü ifadelendiren tarzlarda tanzim edilmiş bulunuyordu. Halkın bu vitrinlerin önünde durarak Atasına ait hatıralar, resimlerle ve eserlerle uzun dakikalar karşı karşıya kaldıkları görülmekte idi.

Ankara 10 (A.A.) — Cümhurreisi, İnönü, bugün Atatürkün kabrini ziyaret eylemek üzere Etnografya müzesine geldikleri zaman burada başta Başvekil doktor Refik Saydam bulunduğu halde bütün vekiller tarafından karşılanmış ve bir kâğıt asker ihtiram resmini ifa etmiştir. Millî Şef saat tam dokuzda beşte Atatürkün kabrine muhteşem bir çelenk koyarak tazimle eğilmiştir. Cümhurreisimiz müzeden ayrılırken de asker ihtiram yapılmış ve Vekiller Heyeti tarafından selâmlanmıştır.

Ankara 10 (A.A.) — Bugün ölümünün birinci yıldönümü dolayısıyla Ankara Halkevinde yapılan merasimden sonra, Cümhuriyet Halk Partisi umumi idare heyeti azaları, parti

dusunun nasıl hareket edeceğine dair resmî veya yarı resmî malûmat yoksa da, bunun hem karada hem de havada dehşetli bir hareket olacağı muhakkaktır. Alman taarruzu bütün Belçikayı istilâ etmeden evvel tevkif edileceğini zannettiren kati sebepler mevcuttur. Fakat Almanların bütün Belçikayı istilâ edebildikleri farzedilse bile, Fransız hududunda çelik bir hatta çaracaklardır. Bu hat, muhakkak surette Alman taarruzunu kıracaktır.

Fransızlar Maginot hattının bu kısımlarında hazırlıklarını arttırmışlardır. Fransızların faaliyeti bilhassa asıl müdafaa hattı ile hudud hattı arasındaki muntakada tebarüz etmektedir. Fransız alayları tepelerinin yamaçlarını dağ toprakları ve mitralyözlerle dolduruyorlar. Müstahkem tepelerde blokhausları birbirlerine birleştirmek için siperler kazılmaktadır. Bu blokhauslar başlı başlarına birer küçük istihkâm teşkil etmektedir. Topları, hücum edecek olan tankları oldukları yerde çiviliyecek kudrettedir. Daha gerilerde, derin müstahkem siperler içinde raylar üzerinde giden ağır toplar vardır. Bu istihkâmın fevkalâdeliği topların katıyen açığa çıkmasızın ve mütemadiyen ateş ederek istenildiği kadar yükseltilebilirliğiyle ibarettir. Bir muhtemel kabilinden tanklar birinci hattı yarsalar da ikinci hatta mutlak surette imha olunacaklardır. Fazla olarak tankları durdurmak için otomatik olarak çelik yığınları püsküren cihazlar vardır. Belçika hududundaki Maginot hattının büyük bir kısmı katıyen gözle görülemez.

İnfilâk neticesinde ölenler

Amsterdam 10 (A.A.) — Hollanda askeri makamları tarafından alınan ihtiyat tedbirleri Güldre ve Groningue vilâyetlerinde bir kaç kişinin ölümüne sebep olmuştur. Patliyan bir bomba üç neferle bir çavuşu öldürmüştür. Diğer bir bombanın infilâkı yüzünden de bir asker ve bir sivil ölmüştür.

Belçikanın tedbirleri

Londra 10 — Brükselden gelen haberlere göre Belçikalılar hudut istihkâmına yeniden askerler göndermişlerdir. İstihkâmın önündeki araziye kara torpilleri konmaktadır.

Almanlar Siegfried hattını uzattılar

Kopenhag 10 (A.A.) — Berlinske Tidende gazetesi, Almanların Siegfried hattını Belçika ve Hollanda hudutları uzunluğunca uzattıklarını yazmaktadır.

İsviçrenin tedbirleri

Londra 10 — İsviçre hükümeti terhis ettiği efraddan bir kısmını tekrar silâh altına çağırmıştır.

Federal konsey beynelmîlel vaziyeti tedkik etmiş ve henüz umumi seferberliğe lüzum görmemekle beraber bazı emniyet tedbirleri almağa karar vermiştir.

Hollanda otomobilleri topluyor

Amsterdam 10 (A.A.) — Hollanda makamları yeniden birçok otomobil ve kamyona el koymuştur. Keza askeri hazırlıklar dolayısıyla bazı muntakalarda şimendifer münakalâtı da durmuştur. Mense nehri üzerinde de bugün bütün münakalât kesilmiştir. Maamafih Almanya ile telefon muhaberatı devam etmektedir.

genel sekreteri doktor Fikri Tüzerin reisliğinde partinin banisi ve ebedî Şefi Büyük Atatürkün muvakkat kabrini ziyaretle manevi huzurlarında tazimle eğilmişler ve parti adına büyük bir çelenk koymuşlardır.

Bütün ecnebi mümessiller namına Atatürkün muvakkat kabrine çelenk kondu

Ankara 10 (A.A.) — Bugün Amerikanın büyük elçisi Mac Murray Türkiye nezdindeki bütün ecnebi siyasi mümessillerinin en kadimlisi olmak dolayısıyla mezkûr mümessiller namına Atatürkün muvakkat kabrine giderek bir çelenk koymuştur.

Roma radyosu Atatürkün büyüklüğünden bahsetti

Roma radyosu dün akşam türkçe neşriyatı arasında, ölümünün yıldönümü münasebetile, Ebedî Şefin büyüklüğünden bahsetmiş ve gene türkçe olarak Atatürk hakkında yazılmış güzel bir şiir okumuştur.

Bir Portekiz vapuru karaya oturdu

Lizbon 10 (A.A.) — Rotterdam H-manına mensup 650 tonluk Melica kargosu Cascais yakınındaki Raso burnunda karaya oturmuştur. Mürettebat kurtarılmış, yalnız bir tayfa yaralanarak hastaneye kaldırılmıştır.

Küçük haberler:

★ Ankaradaki polis emtisi Kriminoloji profesörlüğü için hükümetimizce davet edilmiş olan İsviçreli B. Mark Poyret dün sabah refikasle beraber şehrimize gelmiştir. Profesör bir hafta kadar şehrimizde kalacak ve bazı tedkikatta bulunduktan sonra Ankaraya gidecektir.

★ Üsküdar'da oturan bayan Ayşe, evinde bir camı silerken yağı altındaki iskemle kaymış, cama kapaklanarak kırılan parçalarla muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Bayan Ayşe zabita tarafından hastaneye kaldırılmıştır.

★ Dün gece saat yirmi bire doğru Üsküdar çarşı kısmının umumi elektrik tesisi bozulmuş ve cereyan gece yarısına kadar temin edilemediği cihette umumi yerler, bu meydana bir sinema tatil faaliyeti etmeye mecbur kalmıştır.

★ Elektrik, Tramvay, Tünel idaresinin kati kadroları önümüzdeki kânunusani den itibaren tatbik edilecektir. Bu itibarla idarenin yeni kadrosu bayramıtesisi umumi mecliste müzakere edilecektir. Eskiden Tramvay, Tünel ve Elektrik idarelerinin muhasebe, hukuk ve zat işleri kadroları avrı idi. Yeni kadroda bunlar tevhit edilmiş ve bu suretle kadro kısmen tenkis edilmiştir.

★ Belediyenin bakaya vergilerin tahsilini temin etmek üzere yeniden alınacak 60 memur ile diğer münhaller için 21 teşrinisanide bir imtihan yapılacaktır. İmtihana orta mektep ve lise mezunları kabul edilecektir. Talipler, beş yüzü bulmuştur.

★ Sarkis adında bir kimse, Kartalda bahçıvan Pehlivanın tarlasındaki zeytin ağacının zeytin toplarken muvazenesini kaybetmiş düşerek ölmüştür.

★ Kısmen tek hat üzerinde işleyen Kurtuluş tramvay hattının çift tahvilini temenni etmiştir. Yapılmış tahkikata göre ahval dolayısıyla Arupadan ray vesair malzeme gelmediğinden şimdilik hattı çift tahvile imkân görülememiştir. Maamafih umum müdürlüğün sipariş ettiği malzeme gelmez bu hat derhal çift tahvil edilecektir.

★ Keşkül motörü ile Bulgaristandan 50 bin kilo odun kömürü gelmiştir.

★ Ameleden Hasan isiminde biri. Galatada Necatibey caddesinden giderken soför Mehmedin idaresindeki bir taksinin sadmesine uğramış, muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

★ Galatada Azapkapıda bir evde oturan Mığdırç ve Boğos isimlerinde iki arkadaş tutuk kaynaklırken sıyrılan ateşle ocağ yanındaki talaşlar tutuşmuş, ateş büyümek istidadını gösterdiği bir sırada yetişen itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Karagümrük Nahiye Kongresi

Cümhuriyet Halk Partisi Karagümrük Nahiyesi kongresi dün toplanmış, neticede Vasfi Aktin, Sedad Büyük Aksoy, Salim Kunter, Salâhaddin Erim ve Etem Altayın asıl azalıklara ve Cemal Sumbat, Çav Bora, Hüsameddin Saygıner, Mehmed Akdoğan ve Hasan Aldığın yedek azalıklara ve Vasfi Aktinle, Makbule Kansu, Salim Kunter ve Etem Altay murahhaslıklara seçilmişlerdir.

Japonya, Tokyodaki Polonya elçisini tanyor

Tokyo 10 (A.A.) — Hariciye Nezareti namına söz söylemeye salâhiyetkar bir zat gazetecilere beyanatta bulunarak Japon hükümetinin Tokyodaki Polonya elçisini tanımağa devam ettiğini söylemiştir.

Bükreşte bir otobüs bir tramvayla çarpıştı, 2 ölü, 8 yaralı var

Bükreş 10 (A.A.) — İçinde topçu zabitleri bulunan bir otobüs, bir tramvayla çarpışmıştır. Zabitlerden ikisi ölmüş, sekiz ağır surette yaralanmıştır.

Sovyetlerin nüfusu

Moskova 10 (A.A.) — Geçen 17 kânunda yapılan umumi tahriri nüfus neticesinde sabit olmuştur ki, Sovyetler Birliğinin nüfusu 170 milyon 467 bindir. Bunun 81 milyon 665 bini erkek ve 88 milyon 802 bini kadındır.

Amerikada amele arasındaki ihtilâf

Vaşington 10 (A.A.) — Roosevelt, Amerikan iş federasyonu reisi Greeni ve müteakiben sanayi teşekkülleri kongresi reisi Lewisi kabul etmiştir.

Bu mülâkattı sonra matbuata beyanatta bulunan Green, mülâkât esnasında iki büyük amele grupu arasındaki ihtilâfların halli için müzakerelere devam edilmesi imkânları araştırıldığını söylemiştir.

Green, Lewis grupu müzakereye devam etmek istediği takdirde Amerikan iş federasyonunun buna muvafakat etmeğe hazır bulunduğunu beyan etmiştir. Mülâkât esnasında deniz ticaretinin şimdiki vaziyetinden ve Amerikan vapurlarının ecnebi idarelere devredilmesinden de bahsedilmiştir.

Yeni bitaraflik kanunu filhakika deniz ameleleri arasında işsizliği mucip olmaktadır.

Nobel kimya mükâfatı

Stokholm 10 (A.A.) — Kimya nobel mükâfatı Berlinde profesör Butemadt ile Macar profesörü Prozicka-ya verilmiştir.

Hitlere yapılan suikasd

(Baş taraftı 1 inci sahifede)

İngiliz askerî müşahidelerinin bir suali

Paris 10 (A.A.) — Reuter ajansı bildiriyor: Askerî müşahideler Hitlerin Hollandaya ve Belçikaya taarruz için Münih suikasdini bahâne tutmak niyetinde olup olmadığını sormaktadır.

Almanya'da tevkifler

Londra 10 — Alman haberele göre Almanya'da birçok kimseler tevkif edilmiştir. Sovyet Rusya ile anlaşma üzerine tahliye edilen komünistlerin de tevkifine başlanmıştır.

Brükselde bir gazete müsadere edildi

Brüksel 10 (A.A.) — Münih suikasdini «Reishstag darbesinin tekerrürü mü» serlevhalı ve üç sütunluk bir başlıkla neşreden Peuple gazetesinin akşam nüshası, adliye tarafından toplatılmıştır.

Suikasd mücadeleyi şiddetlendirecekmış

Bern 10 (A.A.) — Berlindeki bitaraf mahfiller, suikasdın mücadeleyi şiddetlendirmeye sebep olacağı kanaatinde idirler, bu hususta çok mühim kararlar arifesinde bulunulduğu bildirilmektedir.

Alman gazetelerinin makaleleri

Münih 10 (A.A.) — Münih bira-hanesinde vukubulan suikasdın tevhid ettiği infial, matbuat yazılarının hâkim mevzuunu teşkil etmektedir.

Gazeteler, saatli bomba, Hitlerin azimetinden sonra patladığından dolayı Cenabıhakka şükretmekte ve Alman milletinin şefinin etrafında sıkı bir kütle halinde toplanarak Almanyanın düşmanlarla çarpışmağa karar verdiği kaydedilmektedirler. Tahkikat, Münih ahalisinin de iştirakile devam etmektedir. Polis halkı mücirmilerin bulunmasına yardım edebilecek her türlü malûmatı vermeğe davet eylemektedir.

İnfilâk sahasında yapılan müşahadelerden suikasdın uzun zamandan beri ihtimamla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Tahkikat neticesinde suikasd faillerinin bu gibi tedhiş hareketlerinin güçlüklerine alışık oldukları, vaka mahallini iyice bildikleri ve teknik bilgileri olduğu meydana çıkmıştır.

Fransız gazetelerinin mütalâası

Paris 10 — Fransız gazeteleri Münih suikasdini Almanya'da nevidanin hareketlerin başlangıcı addediyorlar. Gazeteler suikasdın Hitler rejiminin zannedildiği kadar kuvvetli olmadığını gösterdiğini söylüyorlar. Journal gazetesi diyor ki: «Bira-haneye nazi partisine tecrübeden geçmiş erkânından olmayan birinin girmesine imkân yoktu. Bu sebeple suikasdde nazi partisine mensup olanların parmağı vardır.»

Birçok gazeteler suikasdı Alman gizli polisinin hazırladığını, bundan maksad gayri memnurları yakalamak olduğunu söylüyor.

Fransada idama mahkûm edilen iki casus

Paris 10 (A.A.) — Geçen 26 ilkteşrinde Nancy mahkemesince harpten evvel casusluk yaptıkları için idama mahkûm edilmiş olan muhtariyet taraftarı Alsaslı mebus Charles Roos ile cürüm şeriki Lobstein tarafından yapılan af talebi reddedilmiştir.

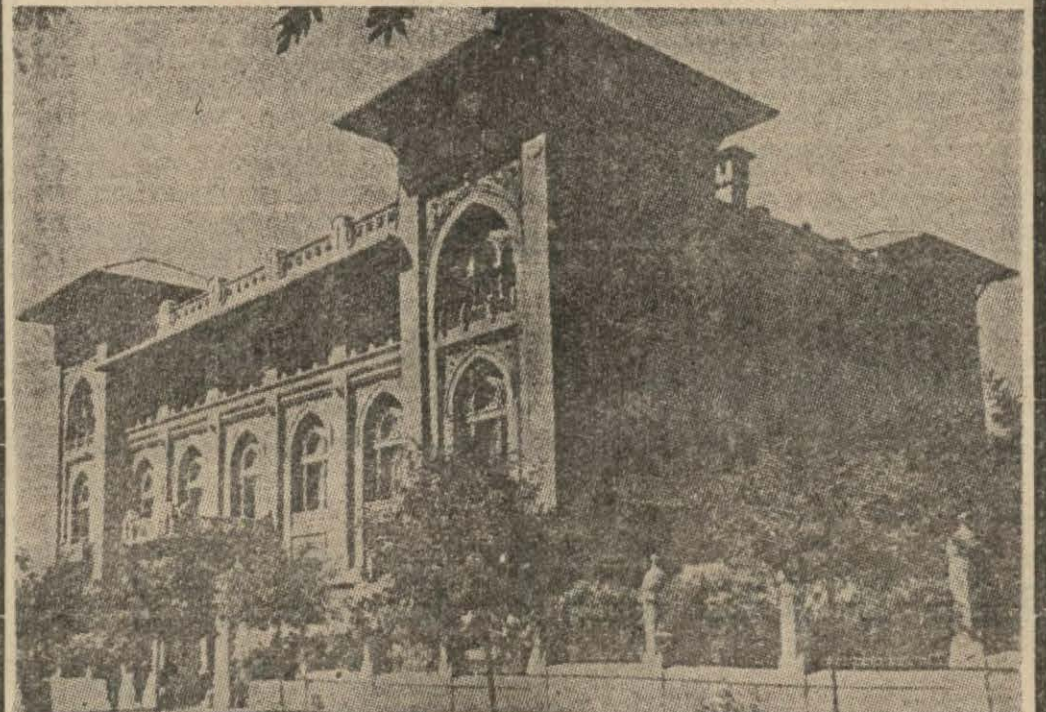
İtalyada bir Fransız tayyarecisinin cenazesi merasimle kaldırıldı

Roma 10 (A.A.) — Geçen ay denize düşerek cesedi dalgalar tarafından İtalyan sahillerine atılmış olan Fransız tayyarecisi Gear Bandowinin cenaze merasimi Fransız ve İtalyan mümessilleri huzurunda Livourne'de yapılmıştır.

Bir İtalyan müfrezesi tazim merasimi ifa etmiştir.

Türkiye Cümhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 265
Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara sene 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

	4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 »	500 »	2,000 »
4 »	250 »	1,000 »
40 »	100 »	4,000 »
100 »	50 »	5,000 »
120 »	40 »	4,800 »
160 »	20 »	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar sene 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Devlet Demiryolları İşletme umum müdürlüğü ilânları

Muhammen bedeli 23500 lira olan 250 ton karpit 25/12/1939 pazartesi günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır. Bu işe girmek isteyenlerin (1762,50) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lazımdır. Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk seflüğünden dağıtılacaktır. (9207)

İstanbul Elektrik - Tramvay ve Tünel İşletmeleri umum müdürlüğü

1939 Yılıın 16 ikinciteşrininden, yeni ilana kadar pazardan başka günlerde gidis - geliş kış programı

No:	Yollar	Kalkış İlk	Son
10	Şişli - Tünel Tünel - Şişli	6.15 6.35	23.40 24.00
11	Şişli - Beyazıt Beyazıt - Şişli	7.15 7.55	23.00 23.45
12	Fatih - Harbiye Harbiye - Fatih	6.15 7.00	23.30 24.15
12a	Aksaray - Harbiye Harbiye - Aksaray	6.35 7.20	23.10 23.55
14	Maçka - Tünel Tünel - Maçka	19.50 20.10	24.00 24.20
16	Maçka - Beyazıt Beyazıt - Maçka	6.25 7.10	23.20 24.05
16a	Şişli (Depo) Em. Önü Eminönü - Maçka Maçka - Eminönü	6.15 6.45 7.20	7.00 20.00 19.30
17	Şişli - Sirkeci Sirkeci - Şişli	7.00 7.30	19.30 20.05
17a	Mecidiyeköy-Eminönü Eminönü - Mec.köy	6.45 7.20	18.30 19.00
18	Taksim - Fatih Fatih - Taksim	6.56 7.34	20.30 21.08
19	Kurtuluş - Beyazıt Beyazıt - Kurtuluş	6.15 7.00	23.10 23.55
19a	Şişli (Depo) Em. Önü Eminönü - Kurtuluş Kurtuluş - Eminönü	6.05 6.35 7.05	7.05 20.05 19.35
22	Bebek - Eminönü Eminönü - Bebek	6.30 6.40	23.20 24.00
23	Ortaköy - Aksaray Aksaray - Ortaköy	6.20 7.05	20.30 21.15
34	Beşiktaş - Fatih Fatih - Beşiktaş	6.30 7.12	20.20 21.05
32	Topkapı - Sirkeci Sirkeci - Topkapı	6.12 6.42	23.30 24.00
33	Yedikule - Sirkeci Sirkeci - Yedikule	6.10 6.40	23.20 23.50
37	Edirnekapi - Sirkeci Sirkeci - Edirnekap	6.10 6.40	23.25 23.55

ŞİŞLİ SEBEKESİ

Beşiktaş sebekesi

İstanbul sebekesi

İst. C. Müddeiumumiliğinden:

İstanbulda olduğu anlaşılan Karasu hâkimi Mahmudun derhal memuriyetimize müracaatı ilân olunur.

ANAPİYOJEN

Dr. İhsan Sami
İstreptokok / İstafillokok, prömokok, koll, Piyostyaniklerin yaptığı çiban, yara, akıntı ve cild hastalıklarına karşı çok tesirli taze aşdır.

Lokmanhekim

(Dr. HAFİZ CEMAL)
Dahiliye mütehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri Pazar hariş her gün 2,5-6 Saat, Cumartesi 9,5-12 fukaraya T. 22398

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.
Doğum ve kadın ameliyatları ile fitik, apandisit, basur ve diğer ameliyatlara için çok ucuz hususî flatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Çocuk anaları Babaları!

«Yavruma ne hediye vereceğim...» diye artık düşünmeyiniz. İşte emniyetle seçebileceğiniz güzel hediyeler

Çocuklara Coğrafya kıraatleri

Yazan: Faik Sabri Duran
50 kuruş

Tarih Öğreniyorum

Yazan: Ahmet Refik
30 kuruş

Tezvi yeri: AKŞAM matbaası Tel. 20681

Yüzde 20 tenzilat kuponu
Bu kuponu kesip sipariş mektubunuzla gönderirseniz kitap fiyatlarından yüzde 20 tenzilata hak kazanırsınız. Sipariş bedelini o suretle hesap ederek gönderiniz!

Sahibi: Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rado
Akşam Matbaası

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Kadıköy ikinci sulh hukuk hakimliğinden:

Ölen ve terekisi mirasçuları tarafından reddolunan ve mirasçuların icra iflas kanununa tevfikan tesfiyesine karar verilen İsmail Müstaktan alacaklı olanların ilk alacaklılar toplantısı olan 23/11/939 perşembe günü saat 10 da hâkimliğimize gelmeleri ilân olunur. (9391)

T.İŞ BANKASI

1940 küçük carî hesaplar İKRAMIYE PLÂNI

Keşideler: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Ağustos, 1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılacaktır.

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edileceklerdir.

1940 İKRAMIYELERİ

1 Adet	2000 liralık	=	2000. — Lira
3 "	1000 "	=	3000. — "
6 "	500 "	=	3000. — "
12 "	250 "	=	3000. — "
40 "	100 "	=	4000. — "
75 "	50 "	=	3750. — "
210 "	25 "	=	5250. — "

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talinizi de denemiş olursunuz.

EKZAMİN

Ekzemann ilâdır.

Yara ve çibanlarda kullanılır. Her eczanede kutusu 50 kuruştur.

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi direktörlüğünden

25/11/939 cumartesi günü saat 11 de Ankara mektepler muhasebeciliğinde toplanacak eksiltme komisyonunda 4300 lira muhammen bedelli sıraların kapalı zarf usulile eksiltmesi yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve teferuatı mektepler muhasebeciliğine yatırılacak beş lira bedel mukabilinde Fakülte hesap memurluğundan alınır. Muvakkat teminat 360 liradır. İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamede yazılı vesikalarla birlikte aynı gün saat 10 a kadar; makbuz mukabilinde komisyona vermeleri. (9115)

Denizyolları işletmesi

Kooperatif Şirketi Direktörlüğünden :

Kooperatifimizin mağaza seflliğini yapmakta olan Ahmed Topuz Kooperatif-teki hizmetinden 26/10/939 tarihinde istifa suretile ayrılmıştır. Keyfiyet iltihâsı hasıl olmak üzere ilân olunur.

Emniyet Sandığı İlanları

Yüzde 5 faizli ve sekiz sene taksitli emlak satışı

SEMTİ

CİNSİ

Muhammen kıymeti

Kasımpaşa Hacıhüsrev mahallesinde eski Camiarkası Büyükyokuş yeni Büyükyokuş sokağında eski 18 yeni 19 (No. ta) No. 19

İki katta yedi odalı ahşap bir evin tamamı.

200

Beyoğlunda eski Pangaltı yeni Kocatepe mahallesinde eski ve yeni Elmadağı sokağında eski 103, 105, 105, 105, 105, 143, 145, 147, 149, 151, 153 yeni 143, 145, 147, 149, 151, 153 No. 1

iki kârgir ev üç dükkân ve bir fırının 24 hissedede 19 hissesi.

3800

1 — Arttırma 5 İnci kânun 939 tarihine düğen salı günü saat 14 ten 16 ya kadar yapılacak ve gayrimenkuller en çok beşer verenerlerin üstünde kalacaktır.
2 — Arttırma girmek için muhammen kıymetin yüzde 10 nu nisbetinde pey akçesi yatırmak lâzımdır.
3 — Arttırma bedelinin dörtte biri peşin ve geri kalanı sekiz senede sekiz müsavi taksitte ödenir. Taksitler % 5 faize tabidir.
4 — Taksitler ödeninceye kadar gayrimenkul sandığa birinci derecede ipotekli kalır.
5 — Fazla 'afsilât almak ve binaların fotoğraflarını görmek isteyen sandık binalarına servisine müracaat eylemeleri lâzımdır. (9217)

Tapu ve kadastro umum müdürlüğünden :

On adet takeometre alınacaktır. Mübaya edilecek takeometrelerin evsafı aşağıdadır.

1 — Zaviyeyi ufkiye taksimatı grat olacaktır.
2 — En Ufak taksimatı bir santigrat olacaktır.
3 — Dairel ufkiye taksimatı kapalı olacaktır.
4 — Dürbinin büyütme kuvveti en az 30 defa olacaktır.
5 — Beher takeometre sehpa kutu, dürbin ve teferuatı tam olacaktır. İki miras ve bir gemsiyesi beraber verilecektir.

Yukarıda evsafı yazılı takeometrelerden sange, zais, kern, vilt, otofönel, güstavhayde fabrikaları mamulâtından veya bu ayarda bulunan diğer fabrika âletlerinde yukarıda yazılı evsafı haiz olduğu takdirde alınacaktır. Bu âletlerin behirinin muhammen bedeli 500 liradır. Taliplerin muhammen bedelinin % 7,5 pey akçeleri birlikte eksiltme günü olan 24/Teşrinisani/939 cuma günü saat üçte tapu ve kadastro umum müdürlüğü levazım müdürlüğünde müteşkil satınalma komisyonuna müracaatları. (9355) (5800)

Maliye Vekâletinden :

1/12/939 tarihinden itibaren mahfuz şartnameleri mucibince altı ay zarfında Dolma-bağçe kırtasiye deposuna gelecek ve gidicek eşyanın iskele ile depo arasındaki nakliyesi 20 gün müddetle açık eksiltmeye ve bu müddet zarfında anbarlardan çıkacak tahta, kaba kâğıdı çenber ve hurda sandıkların satışı müzayedeye konulmuş olduğundan isteklilerin nakliye için 125 tahta kâğıt ve sair için 150 lira teminatı muvakkatelerle birlikte ihale günü olan 30/11/939 tarihine müsadir perşembe günü saat 14 de depoya müracaat eylemeleri (9344)

* İstanbul Belediyesi ilânları *

1 — İstanbul Ziraat bankasından aylık alan Belediye ve Hususi idare emekli ve öksüzlerinin 939 yılı ikinci altı aylık yoklamaları 9/11/939 gününden itibaren başlanacaktır.
2 — Aylık sahiplerinin yoklama ilânlarını oturmakta oldukları Nahiye müdürlüklerine tasdik ettirdikten sonra resmi senet ve nüfus cüzdanlarıyla birlikte bizzat Belediye şubelerine müracaatla yoklamalarını yaptırmaları ilân olunur. (9329)

Devlet Limanları işletme umum müdürlüğünden:

İdarenin Mayıs 940 sonuna kadar ihtiyacı için muktezi asgari yedi azami on ton benzin açık eksiltme suretile satın alınacaktır. Muhammen bedeli 2080 lira ve muvakkat teminatı 156 lira olan mezkûr benzinlerin ihalesi 27/11/939 tarihine rastlayan pazar-tesi günü saat on beşte Galata rıhtımındaki umum müdürlük binasında toplanacak olan satın alma komisyonunda yapılacaktır. İstekliler şartnameyi görmek için okul idaresine ve ticaret odasının yeni yıl vesikası ve teminat makbuzlarıyla belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. Bu bapta şartname sözü geçen komisyonda her gün görülebilir. (9269)

Galatasaray Lisesi alım satım komisyonu başkanlığından :

Muhammen miktarı	Fiati	İlk teminat
Kilo	Kr.	Lira
1000	130	98 Kaymak

Galatasaray lisesinin Mayıs 1940 sonuna kadar ihtiyacı olan miktar ve muhammen fiatle ilk teminatı yukarıda yazılı kaymağın 17 Teşrinisani 1939 cuma günü saat 15 de Beyoğlu İstiklal caddesi 349 numarada İsele muhasebeciliğinde okul komisyonunca açık eksiltmesi yapılacaktır. İstekliler şartnameyi görmek için okul idaresine ve ticaret odasının yeni yıl vesikası ve teminat makbuzlarıyla belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (9015)

Maliye Müfettiş muavinliği imtihanı

Maliye teftiş heyetinden:

35 lira maaşlı maliye müfettiş muavinliği için 14 kânunuevvel 1939 perşembe günü müsabaka imtihanı yapılacaktır.

Aranan şartlar şunlardır: A) Memurun kânununun dördüncü maddesinde yazılı evsafı haiz olmak, B) 1 kânunusani 1939 tarihinde yaşı 30 dan fazla olmamak, C) Mülkiye mektebinden (Siyasal bilgiler okulu), Hukuk fakültesinden, Yüksek ticaret ve iktisat mektebinden veya bunlara muadil derecedeki ecebni mekteplerden mezun olmak, D) Yapılacak tahkikat neticesinde karakter itibarile müfettiş olabilecek vasıfları haiz bulunduğu anlaşılmak,

İmtihana talip olanlar 15 ikinciteşrin 939 tarihine kadar Ankara Maliye Vekâleti Teftiş heyeti reisliğine arzuhâl ve müracaat edeceklerdir.

Arzuhalde şu evrakların raprı lâzımdır: A) Nüfus cüzdanının aslı veya tasdikli sureti ve adresi, B) Kendi el yazısı ile terüemî hal hülâsası (memuriyette bulunanlar müdürlük ve sureli hizmetlerine dair resmi vesika, müesseselerde bulunanlar oradan alacakları bonservisleri rapredeceklerdir. C) Askerliğini yaptığını veya tecil edilmiş olduğunu dair resmi vesika, D) Mektep şahadetnamesi veya tasdiknamesi, E) Sağlam ve yolculuğa mütehammil olduklarına dair resmi rapor.

Talipler tahriri ve şifahi olmak üzere iki imtihana tabi tutulacaklardır. Tahriri imtihan Ankara ve İstanbulda ve bunda muvaffak olanların şifahi imtihanları Ankara da yapılacaktır.

İmtihan programı:

1 — Maliye A) Bütçe (İhzarı, tatbiki, tasdik ve kontrolü), muhasebe umumiye kânunu hükümleri, B) Vergi nazariyeleri ve usulleri, vasıtasız ve vasıtalı vergiler (saddüllu vergiler, veraset ve intikal vergileri, istihlâk üzerinden alınan vergiler, gümrük, inhisarlar, hraçlar) Türkiye'deki vasıtasız ve vasıtalı vergiler, C) Maliye Vekâletinin merkez ve vilâyetler teşkilâtı, D) İstikraz nazariyeleri, tahvilâl düyun, amortisman, Türkiye düyunu umumiyesi ve tarihçesi.

2 — İktisat: (İstihsal, tedavül, nakit ve itibar, inkisam ve istihlâk bahisleri),
3 — Mali ve ticarî hesap, basit ve mürekkep faiz, iskonta faizli hesabı cariler.
4 — Hendese: (Satih ve hacim mesahaları).
5 — Usulü defteri: (Ticarî ve sinai muhasebelerle devlet muhasebesi hakkında nazari ve amelî malûmat).

6 — Hukuk idare hukuku (İdari kaza dahilidir), ceza hukuku (esaslar, ve memurunun vazifeden mütevellid suçları), ceza muhakemeleri usulünden esasla müteallik hükümler. Hukuku medeniye (Borçlar kânunu üzerindeki umum malûmat, kânunu medeniden ahvali şahsiye, emvallı gayri menkule ve mirasa müteallik hükümler) Ticaret hukuku (şirketlere müteallik hükümler ve umumî malûmat).

7 — Türkiye'nin tabii ve iktisadi coğrafyası ve tarihi hakkında malûmat.

8 — Ecebni lisanı (Fransızca, Almanca ve İngilizceden biri).
İmtihan neticesinde müfettiş muavinliğine alınacak 3 sene sonra yapılacak ehliyet imtihanında muvaffak olurlarsa maliye müfettişliğine tayin edilecekler ve staj için Avrupa'ya gönderileceklerdir. (8786)

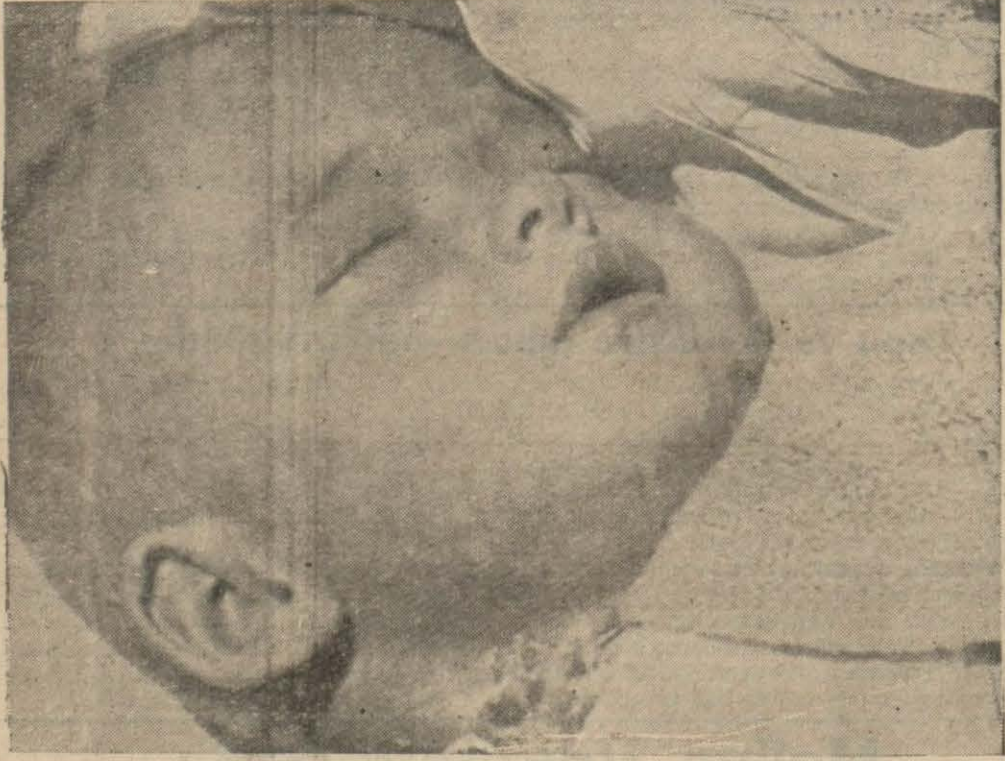
Nafia Vekâletinden:

22/12/939 cuma günü saat 16 da Ankara Nafia Vekâleti binası içinde malzeme müdürlüğü odasında toplanan malzeme eksiltme komisyonunda «9900» lira muhammen bedelli 6 adet buharlı su tulubasının kapalı zarf usulile yeniden eksiltmesi yapılacaktır. Eksiltme şartnamesi ve teferuatı bedelsiz olarak malzeme müdürlüğünden alınabilir.

Muvakkat teminat «675» altı yüz yetmiş beş liradır. İsteklilerin teklif mektuplarını muvakkat teminat ve şartnamesinde yazılı vesak ile birlikte aynı gün saat on beşe kadar mezkûr komisyona makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (9205) (5686)

Rahat uyku, neğ'e ve iştihacığunuzun tam sıhhatta olduğunu gösteren en iyi miyarlardır. Bu husus ancak yavrunuz

HASAN ÖZLÜ UNLARI

Yediği takdirde temin edilmiş olur. Çünkü HASAN ÖZLÜ UNLARI yüksek besleyici kabiliyetine ilâveten yavrularımıza iştihacı veren vitamini bol, kalorisi fazla bir özlü çocuk gıdasıdır.

HASAN Deposu yeni adresi: Bahçekapı Beyoğlu tramvay durağı karşısında

ŞEKERCİ

H. MUSTAFA ve MAHDUMU

Bayram için nefis Şeker, Şekerleme ve Çikolatalarını HERGÜN TAZE ÇIKARMAKTADIR.

Istanbul Bahçekapı No. 90 - 92 Tel: 21194

Istanbul Belediyesinden:

Hesap İşleri Müdürlüğünden münhal bulunan 10 lira maaşlı memuriyetler için 21/11/939 salı günü saat 14 de imtihan yapılacaktır. Aşağıdaki şartları haiz olan taliplerin 16/11/939 perşembe günü saat 12 ye kadar vesikalarını Belediye Hesap İşleri Müdürlüğüne getirmeleri ilân olunur.

- Dühuş şartları:
- 1 — Orta mektep mezunu olmak
 - 2 — Yazı makinesi ile seri ve doğru yazmak
 - 3 — Askerliğini yapmış olmak ve askerlik ile alakası bulunmamak vya müeccel olmak (tahsil sebebiyle tecil edilmiş kabul edilemez)
 - 4 — Sıhhati yerinde olmak
 - 5 — Yaşı 18 den aşağı, 35 den yukarı olmamak
- Aranacak vesikalar:
- A — Nüfus cüzdanı
 - B — Mektep şahadetnamesi
 - C — Askerlik vesikası
 - D — Hüsnü hal varakası
 - E — İki kit'a fotoğraf.

(9327)

Ziraat Vekâletinden Pulluk, Diskharo ve mibzer alınacak

- Ziraat Kombinalar ihtiyacı için kapalı zarf usullü 30 adet mibzer, 15 adet 5 Diskli 15 adet 6 Diskli pullukla 30 adet Diskharo satın alınacaktır.
- 1 — Mibzerin beherine 675, 5 Diskli pulluğun beherine 600, 6 Diskli pulluğun beherine 750 ve Diskharonun beherine 350 lira kıymet tahmin edilmiştir.
 - 2 — İhale 14 Birincikânun perşembe günü saat 15 de Ziraat Vekâleti binasında müteşekkil satın alma komisyonunda yapılacaktır.
 - 3 — 30 adet mibzer için 1519 lira, 15 adet 5 Diskli pulluk için 675, 15 adet 6 Diskli pulluk için 844 ve 30 adet Diskharo için 788 lira muvakkat teminat verilecektir.
 - 4 — Bu makineler aid idari ve fenni şartnameler ziraat kombinalar müdürlüğünden parasız olarak verilir.
 - 5 — İsteklilerin kapalı zarflarını 14 Birincikânun perşembe saat 14 e kadar komisyonuna vermeleri ve saat 15 de 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte komisyonunda hazır bulunmaları.

«7906»

BUKET

KAHVE ve ÇALGILI LOKANTASI

Yarın akşam saat 20 de açılıyor

En nefis yemekleri BUKET'de yiyecek, en kibar muhiti BUKET'de görecek, en mutena içkileri ve Kokteyi BUKET'de içeceksiniz.

İstiklâl Caddesi, Şehir Tiyatrosu karşısında

BU CAZİP DEĞİŞİKLİK

Bayan D. Bramalle'in iki fotoğrafı

YALNIZ 7 GÜNDE OLDU

Bu inanılmayacak gibi geliyor fakat BİZZAT TEGRÜBE EDİNİZ

Ancak bir hafta zarfında, binlerce kadın buruşukluklarından kurtuldular ve birkaç sene gençleştiler. Cildinizi kendi tabii ve kıymetli gençlik unsuru olan «BIOCEL» cevherile canlandırınız.

Cildiniz hemen tazeleşip gençleşecektir. «BIOCEL» Viyana üniversitesi profesörü Dr. STEJSKAL'in keşfidir ki, halihazırda cild unsuru olan pembe renkteki Tokalon kreminin terkinde mevcuttur. Her akşam yatmadan evvel tatbik ediniz. Siz uyurken cildinizi besler ve gençleştirir. Gündüzler için de yağsız beyaz renkteki Tokalon kremini kullanınız. Birkaç gün zarfında siyah benleri ertirir ve açık mesemeleri sıklaştırır. En sert ve en esmer bir cildi yumuşatıp beyazlatır.

Çiçek meraklılarına

Felemengin meşhur ticarethanelerinden getirtmiş olduğum sümbül, lüle, şekâk vesair çiçek soğanlarını ehven fiatlarla satmaktayım.

Renk adedi		
Sümbül 1 inci boy	12	20 Kr.
Sümbül 2 inci boy	12	121/2 Kr.
Lüle	18	8 Kr.

Sair çiçek soğanlarımız mevcuttur. Katalog meccanen gönderilir. Adres: Şark Tohum mağazası. Bahkazar Lonca Sok. No. 3

Osmanlı Bankasından

Şeker bayramı münasebetiyle Osmanlı bankasının Galata merkezile Yeniciami ve Beyoğlu şubeleri 13, 14 ve 15 ikinci teşrin 939 günleri kapalı bulunacaktır.

Istanbul asliye 12 ci hukuk mahkemesinden:

939/89 Müddei Zehra, Müddelaleyh: Hasan; Kapaıçarşı Zennecilerde 17 No. da semaverci, Müddei Zehra tarafından müddelaleyh Hasan aleyhine açılan davası için müddelaleyhin 9/11/939 perşembe günü saat 9.30 da mahkememizde hazır bulunması lüzumu ilânen tebliğ edilmesi üzerine mumaileyhin o gün gelmemesi veya bir vekil göndermemesine mebni hakkında giyap kararı itihaz olunmuş ve imlâ kılınan bu karara ait ihbarnamenin bir nüshası da mahkeme divanhanesine asılmış ve keyriyetin on beş gün müddetle ilânı için tahkikatın 2/12/939 cumartesi günü saat (11,30) da bırakılmış olduğu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. (M. 2196)

EYÜP HALKEVİNDEN:

1 — Evimizde şubat/940 ayının ilk haftasında fotoğrafçılık amatör gençlerimizin hazırlayacakları eserlerden bir sergi açılmasına karar verilmiştir, 2 — Bu sergiye konulan eserler arasında fotoğrafçılığın san'at ve inkişafı hamlesini ölçmek bakımından jüri heyetimizce derece alanlara Halkevimiz mükâfata verilecektir, 3 — Mükâfata kazanan fotoğraflar sahiplerinin istin ve adresleriyle nisan 1940 ilk haftasında Ankara'da açılacak (Halkevlerimiz fotoğraf sergisine gönderilecektir, 4 — Ankara'da yapılacak müsabakada kazanacaklar ayrıca da ikinci mükâfata şerefeneceklerdir, 5 — Binaenaleyh bu vechile açılacak sergimize eser vermek isteyenlerin şimdiden hazırlanmaları ve Halkevimiz bürosuna isim ve adreslerini kaydettirmeleri ve bir adet vesika fotoğrafı bırakmalarını ve bu eserlerin de nihayet 20/Şubat/940 tarihine kadar teslim edilmiş bulunmasını bütün alakadar kardeşlerimizden rica ediyoruz.

ZAYI — Beyoğlu Malmüdürlüğünden 3453 numaralı cüzdanla almakta olduğum eytam maaşına ait cüzdan ve berati zayı ettim hükmü yoktur.

Beyoğlu Cihangir Sormagır sokak No. 102 Fatma Özyıldırım

Beşikten mezara kadar sağlam ve beyaz kalan dişler!

Diş macunu kullananlar bir çok tecrübelerden sonra neden daima

RADYOLİN de karar kıyorlar?

Çünkü **RADYOLİN**

Dişlerde (Küfeki - Tartre) husulüne imkân bırakmaz. Mécüt olanları da eritir.

Dişleri mine tabakasını çizip hırpalamadan temizler ve parlatır.

Ağızdaki mikropları % 100 katiyetle öldürür.

Diş etlerini besler, diş eti hastalıklarına mani olur.

Ağız kokusunu keser.

Siz de sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa

RADYOLİN

Kullanınız.

Istanbul Belediyesinden:

Hesap İşleri Müdürlüğünde münhal bulunan 15 lira maaşlı ve 50 lira ücretli memuriyetler için 21/11/939 salı günü saat 14 de imtihan yapılacaktır. Atıdaki şartları haiz olan taliplerin istida ile müracaat etmeleri ve 16/11/939 perşembe günü saat 12 ye kadar vesikalarını Belediye Hesap İşleri Müdürlüğüne getirmeleri ilân olunur.

Dühuş şartları:

- A: Orta mektep mezunu olmak
 - B: Askerliğini yapmış olmak veya askerlik ile alakası bulunmamak veya müeccel olmak (Tahsil sebebiyle tecil edilmiş olanlar kabul edilemez).
 - C: Yaşı 18 den aşağı, 35 den yukarı olmamak
 - D: Sıhhati yerinde olmak
- Aranacak vesikalar:
- A: Nüfus cüzdanı
 - B: Mektep şahadetnamesi
 - C: Askerlik vesikası (müeccel olanlar askerlik şubesinden vesika getireceklerdir.)
 - D: Hüsnü hal varakası.
 - E: İki kit'a fotoğraf

(9328)

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını kökünden temizlemek için **HELMOBLEU** kullanınız.

HELMOBLEU

Böbreklerin çalışmak kudretini artırır. Kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozma ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. İdrarda kumların, mesanede taşların teşekkülüne mâni olur.

DİKKAT: HELMOBLEU idrarınızı temizliyerek mavileştirir. Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir. HER ECZANEDE BULUNUR.

Istanbul Belediyesinden

Hesap İşleri Müdürlüğünde münhal bulunan 20 lira maaşlı memuriyetler için 20/11/939 pazartesi günü saat 14 de imtihan yapılacaktır. Atıdaki şartları haiz olan taliplerin istida ile müracaat etmeleri ve 16/11/939 perşembe günü saat 12 ye kadar vesikalarını Hesap İşleri Müdürlüğüne getirmeleri ilân olunur. (Belediye memurlarından arzu edenler bu imtihana girebilirler)

Dühuş Şartları:

- 1 — Lise mezunu olmak.
 - 2 — Askerliğini yapmış olmak veya askerlik ile alakası bulunmamak veya müeccel olmak (tahsil sebebiyle tecil edilmiş bulunanlar kabul edilemez).
 - 3 — Yaşı 18 den aşağı, 35 den yukarı olmamak
 - 4 — Sıhhati yerinde olmak.
- Aranacak vesikalar:
- 1 — Nüfus cüzdanı
 - 2 — Mektep şahadetnamesi
 - 3 — Askerlik vesikası (müeccel olanlar askerlik şubesinden vesika getireceklerdir.)
 - 4 — Hüsnühal varakası.
 - 5 — İki kit'a fotoğraf

(9326)

Emlâk ve Eytam Bankasından

Esas No.	Yeri	Nev'i	Senelik kirası	
			T. L.	T. L.
252/3	Beykoz Tokat Çiftliğinde	7000 M2 bahçe ve kulube	212.—	31.80
313	Kasımpaşa Eyyühüm Ahmet ef. mah. Camil Şerif sokağı No. 39/2	Ev	75.28	11.30
409	Kapaıçarşı Kalpakçılar cad. dükkân No. 102	Dükkân	330.—	49.50
764	Büyükcarsı Yağlıklar sokağı No. 51	Dükkân	87.—	13.05
1446/1	Beyoğlu Taksim Anaçesme sokağında Yazıhane içinde	1 oda ve yanındaki 110 M2 arsa	200.—	30.—
1447/1	Taksim Şehit Muhtar mah. Cümhuriyet meydanı İ. T. E. Ş. hanında	Mağaza ve yazıhane	1500.—	225.—

Adres ve izahatı yukarıda yazılı gayri menkuller açık arttırma suretille kiraya verilecektir.

İhale 22/11/939 çarşamba günü saat ondadır. Kiralamak isteyenlerin hızarlarında gösterilen depozito akçesini vazenize yatırarak arttırmaya girmeleri Müzayede sırasında verilen bedel geçmiş kirayı tevavüz ettiği takdirde taliplerin depozitolarını nisbet dairesinde tezyit eylemeleri lâzımdır.

«802»

«9415»

Lüks Mobilya Evi

D. DİLLİYANI

Fabrikamızdan çıkan her cins ve Modern Mobilyalar mağazamızda bulunur.

BİR ZİYARET MENFAATİNİZ İCABIDIR.

Beyoğlu Mesrutiyet caddesi 189/1 Perapalas otelinin karşısında

Şeker bayramının tadı **HACI BEKİR ŞEKERİ** ile çıkar

ALİ MUHİDDİN HACI BEKİR

Akide, Lokum, Badem ezmesi, Badem şekeri, Badem kurabiyesi, Fundan, Çikolata, Alaturka, Alafranga şekerlemelerin envarı, Lüks karamelle çeşid.

Merkezi: Bahçekapı, Şubeleri: Beyoğlu, Karaköy, Kadıköy